

Akt nr:

P-F2a-LS144/58

AU\$P-F2a-LS144/58

144

1444, 1958

9. SEP. 1958

TILL

VÄRMBYBODENS VATTENBOKSTOL

73

(ing. till Vattenbokenstolen
den 1. SEP 1958)

Handlingar
angående

BROBY-HALLEN DIKNING AV ÅR 1958

i Istorps socken av Älvsborgs län.

Upprättade vid syn enligt vattenlagen
år 1958.

+ 3 rikt.

VÄSTERBYGDENS VATTENDOMSTOL

Ass.

Till

Lantbruksnämnden i Älvsborgs läns södra område.

Ang. mål B. & U.M. 6/1958 Broby-Hallen.

./.
Sedan rubricerade mål avgjorts genom dom den 12 januari 1966,
som vunnit laga kraft, översändes ett exemplar av domen med påteck-
nat lagakraftbevis.

./.
Förrättningsakten med tillhörande tre ritningar, avseende före-
taget Broby-Hallen dikning av år 1958, återsändes samtidigt härmed.
Ritningarna expedieras i särskild försändelse.

Vänersborg i Västerbygdens vattendomstols kansli den 15 februari
1966.

I tjänsten:

I. Aronson
I. Aronson

Aktbil. 05.

B. & U.M. 6/1958.

Dom B 1/1966.

D O M

meddelad av Västerbygdens vattendomstol & domstolens kansli i
Vänersborg den 12 januari 1966 i nedannämnda besvärsmål.

Klagande: 1. Johan A. Andersson, Hallen 1⁴,
2. Olof Johansson, Hallen 1³,
3. Olov Petersson, Istorp Skattegård 1⁵,
4. Sigfrid Carlson, Ljungsås 1³ och 1⁴,
5. Sterner Ederud, Navrabo 1², samt
6. Karl Johansson, Broby 4².

Ombud för Johan A. Andersson: advokaten Gunnar Kempe,
Södra vägen 50, Göteborg S, vilken tidigare varit
ombud jämväl för de övriga klagandena.

Saken: besvär angående föreslaget torrlägningsföretag,
benämnt "Broby-Hallen dikning av år 1958", i Istorps socken av
Horreds kommun, Älvsborgs län.

Genom slutligt beslut den 31 maj 1960 har vattenöverdomstolen undanröjt av vattendomstolen i slutligt beslut den 19 augusti 1959 träffat avgörande av förevarande besvärsmål och återförvisat detsamma till vattendomstolen för ny handläggning, vilket

Utan avgift.

Lantbruksnämnden i Älvsborgs läns södra område.

allt framgår närmare nedan under kantrubriken "Tidigare i målet meddelade beslut".

Orientering.

Ån Viskan, som på gränsen mellan Älvsborgs och Hallands län utvidgar sig till en långsträckt sjöbildning, Veselången, var på denna sträcka i mitten av 1800-talet föremål för en sjösänkning. Företaget, vilket utfördes efter ett av majoren Anton Remmer den 27 september 1855 upprättat kostnadsförslag, förklarades i besiktningsintyg av år 1865 i huvudsak fullbordat.

Åren 1897-1899 handlade lantbruksingenjören H. Steinmetz med biträde av gode män en syneförrättning jämlikt dikningslagen avseende sänkning av vattenstånden i Viskan i och för förbättrad torrläggning av vattenskadad mark inom Istorps och Horreds socknar av Älvsborgs län samt Veddige socken av Hallands län. Enligt ett vid förrättningens avslutande den 4 februari 1899 avgivet utlåtande, vari förrättningen förklarades vara att anse som vattenavledning, skulle arbetet med företaget - utfört i överensstämmelse med en av Steinmetz upprättad plan - vara färdigt inom fem år efter det förrättningen vunnit laga kraft. Förrättningsutlåtandet vann utan ändring i sak laga kraft genom Kungl. Maj:ts dom den 12 juni 1907. I utslag den 11 maj 1912 fann Marks häradsrätt skäligt medgiva anstånd under ytterligare

fem år med företagets fullbordande. Enligt ett av lantbruksingenjören C.B. Carlson avgivet betänkande, dagtecknat i mars 1916, vari ny markvärdering redovisas och nytt kostnadsförslag lämnas, igångsattes företaget år 1915. Sedan Carlson verkställt slutavsyning förklarade han i bevis den 31 december 1921, att arbetet befunnits utfört i överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t den 9 mars 1917 slutligen fastställda arbetsplanen, varför företaget i sin helhet förordades till godkännande. Av avsyningsbeviset framgår vidare, att företaget beviljats statsbidrag utan återbetalningsskyldighet ävensom odlingslån.

Enligt den av Steinmetz upprättade planen innebär 1899 års företag, förutom kanalisering av Viskan på en milslång sträcka mellan Veddige och Horred, uppgrävning av två mindre sidotillopp, det ena benämnt F - F₁ - J och mynnande i kanalens övre del (se Steinmetz' plankarta, blad 1). Djupet för diket F - F₁ - J har i planen bestämts till 1,50 - 1,75 m, släntlutningen för normalsektioner till 1:1,5 och bottenbredden på sträckan F₁ - J till 0,5 m (se Steinmetz' profil, blad 4). Av de för hela företaget gällande fixpunkterna ha två, den nedre med uppgiven höjd + 5,61 m och den övre med uppgiven höjd + 5,70^m/i det av Steinmetz antagna höjdsystem, angivits ligga i nära anslutning till diket F - F₁ - J;

övriga fixpunkter ha angivits ligga nära Viskan på berörd sträcka,

1899 års företag har enligt uppgift ej varit föremål för gemensamma underhållsarbeten av deltagarna.

Efter vederbörligt förordnande har lantbruksingenjören David Larsson, biträdd av gode män, med utlåtande den 30 juni 1958 avslutat en syneförrättning enligt vattenlagen för bättre torrläggning av mark tillhörande hemmanen Ekarebo, Hallen, Ljungsås, Kärret, Viskanäs, Broby, Navrabo, Kreke och Istorps prästgård i Istorps socken. Företaget har erhållit benämningen "Broby-Hallen dikning av år 1958". Enligt utlåtandet avser företaget uppgrävning av förutnämnda dike ($F - F_1 - J$) till så stort djup, att nöjaktigt avlopp erhålles för tegdikning på berörda marker i den omfattning, som kan vinnas med rådande vattenståndsförhållanden i Viskan. Någon ändring av de högsta vattenstånden, då markerna översvämmas vid flöden i Viskan, anses ej uppkomma genom företaget, men efter dikets uppgrävning beräknas vattnet komma att avrinna snabbare vid fallande vattenstånd under ett flöde i Viskan. Företaget, som utgör en samfällighet, innefattar fördjupning och utvidgning av diket på sträckan 0+70 - 22+36 (motsvarande Steinmetz' sträcka $F_1 - J$ med undantag av dess övre del). Dikets bottenläge skall i nederändan förläggas på höjden + 2,80 m

och i överändan på höjden + 3,90 m i ett av David Larsson tilllämpat höjdsystem, vari finnas utmed den till uppgrävning föreslagna dikessträckan tre fixpunkter med de uppgivna höjderna + 5,16 m, + 5,30 m och + 5,39 m (se David Larssons plankarta och profilritning, blad 1 och 2). Diket föreslås erhålla sidolutningen 1:1,25 samt på större delen av sträckan bottenbredden 0,75 m och på återstående del 0,5 m. Hela schaktningsmassan beräknas i utlåtandet till 3.000 m³, varav 1.800 m³ ovanför och inom dimensioner enligt 1899 års förslag. Båtnaden av företaget beräknas till 22.650 kronor 50 öre och kostnaden till 7.000 kronor.

Beträffande mot förrättningsutlåtandet anförda besvär hänvisas till vad härom upptagits under rubrikerna i det följande.

Tidigare i målet
meddelade be-
slut.

I slutligt beslut den 19 augusti 1959 (akten sid. 99 ff) ansåg sig vattendomstolen i samband med prövning av klagandenas besvärstalan böra på i beslutet anförda skäl undanröja synenännens utlåtande och återförvisa förrättningen till vederbörande förrättningsman för fortsatt utredning och förnyad handläggning. I beslutet härom tillerkändes klagandena viss ersättning för kostnader å målet vid vattendomstolen.

Sedan motparter till klagandena fullföljt talan mot vattendomstolens beslut härutinnan, har vattenöverdomstolen i slutligt

beslut den 31 maj 1960 (akten sid. 117 ff) förklarat, att grund saknas att - såsom vattendomstolen gjort - anse bottenläget för diket F - F₁ - J i 1899 års förslag ligga djupare än förrättningsmannen i 1958 års förslag antagit. På grund härav och med konstaterande, att vattendomstolen i följd av sin uppfattning rörande förhållandet mellan 1899 års och 1958 års företag icke i övrigt ingått i prövning av klagandenas besvärstalan, har vattenöverdomstolen i sitt beslut undanröjt vattendomstolens beslut i förutnämnda delar samt återförvisat målet rörande klagandenas besvärstalan - däri inbegripen frågan om rättegångskostnader vid vattendomstolen - till vattendomstolen för att härstädes upptagas till förnyad handläggning. Vattendomstolen har härvid enligt vattenöverdomstolens beslut att jämväl pröva frågan om ersättning för rättegångskostnader i vattenöverdomstolen.

Slutligen bör det även nämnas, att vattendomstolen i beslutet den 19 augusti 1959 utlåtitt sig beträffande besvär, som i målet anförts av andra än i denna dom upptagna klagande, och härvid antingen avskrivit målet i dessa delar eller avvisat förd besvärstalan, samt att vattendomstolens beslut härutinnan vunnit laga kraft.

Föremål för över-
väganden.

Vattendomstolen upptager till behandling i denna dom målet i återförvisade delar och härmed sammanhängande frågor om ersättning för rättegångskostnader.

Anförda besvär.

Efter besvär, som inkommit till vattendomstolen den 28 augusti 1958, ha klagandena, vilka upptagits såsom deltagare i företaget, anført: Utan en sänkning av Viskans högvattenstånd er-
hålla de marker, som beröras av företaget, ingen förbättrad torr-
läggning genom den föreslagna breddningen och fördjupningen av
diket. Då vattenståndet i Viskan är fallande, äro dikets nuva-
rande sektioner fullt tillräckliga för avbördningen. En upp-
rensning av igenslamningarna i diket till dimensioner enligt
1899 års förslag är fullt tillräcklig. Genom nygrävningen upp-
kommer därför ingen båtnad på klagandenas marker. Klagandena yrka
därför undanröjande av förrättningen, såvitt angår dem. Alter-
nativt yrkas, därest företaget kommer till stånd, att jämväl
Alfred Börjesson, Ekarebo Frugården 2⁴, Ernst Börjesson, Ekarebo
Frugården 2² och Gustav Carlsson, Istorp Krekegård 3³, skola upp-
tagas såsom deltagare i företaget och att värderings- och kost-
nadsfördelningslängderna skola justeras i anslutning härtill.

Under målets förnyade handläggning inför vattendomstolen ha
Olof Johansson, Olov Petersson, Sigfrid Carlson och Sterner Ederud

återkallat sin i målet förda talan. Vidare har återkallats den talan, som i målet förts av numera framlidne Karl Johansson.

Johan A. Andersson, som härigenom nu är ende kvarstående klagande, har vid vattendomstolens senaste huvudförhandling i målet återkallat sitt alternativt framställda ändringsyrkande.

I målet tillstädeskomna motparter ha hemställt, att Johan A. Anderssons besvärstalan i vidhållen del lämnas utan avseende och att synemännens utlåtande fastställles.

Mot nyssnämnda återkallelser har ingen erinran gjorts.

Johan A. Andersson har vidare utvecklat sin talan i yttranden, avgivna av hans tekniska biträde civilingenjören Knut Norén i Göteborg i skrifter den 22 oktober 1958 och den 11 mars 1959 (akten sid. 6 - 21 och 36 - 45) samt muntligen vid vattendomstolens huvudförhandling den 17 november 1965. Norén har härvid bland annat uttalat: Enligt David Larssons **karta** börja markerna översvämmas, när vattenytan stiger över höjden + 4,4 m i David Larssons höjdsystem (vilket höjdsystem i fortsättningen åsyftas, där ej annat framgår av sammanhanget). De lägst belägna delarna av Johan A. Anderssons marker ligga på denna nivå och på höjden + 4,5 m samt på ett avstånd av endast 400 till 500 m från Viskan. En av Norén verkställd utredning ger vid handen, att

under tjugooårsperioden 1939 - 1958 markerna vid diket kunna ha översvämmats nästan årligen vid ett eller flera tillfällen. Svårigheter beträffande brukning av jorden och betesgång torde ha uppstått redan när vattenytan nått höjden + 3,9 m, vilket kan ha inträffat vid ett eller flera tillfällen årligen under nämnda tjugooårsperiod. Det högsta vattenståndet vid 1951 års flöde låg på höjden + 6,4 m à + 6,5 m. Markernas användning är därför begränsad till sådana ändamål, som icke kräva större dikesdjup än det i 1899 års förslag fastställda. Då de ofta återkommande flödena omöjliggjort rationell odling av markerna, ha dessa utnyttjats för bete, varvid man för att hålla jorden i kultur plöjt upp den för havreodling några år då och då. De sektioner, som fastställts vid 1899 års förrättning, hindra icke vattnets snabba avrinning. Den föreslagna ökningen av dikesdimensionerna medför icke någon nämnvärd förkortning av tömningstiden.

Vid vattendomstolens nyssnämnda huvudförhandling har Johan A. Andersson även åberopat, att vissa ägobroar över diket, av vilka en är belägen på hans marker, ha landfästen av sten och stensatt botten mellan landfästena för att hindra dessa att glida ut i vattnet, samt att 1958 års företag därför icke kan ge avsedd båtnad med mindre än att dessa broar utrivs, vilket icke föreskrivits i syneutlåtandet.

Motparter till Johan A. Andersson ha i skilda yttranden under målets handläggning uttalat sig i anledning av vad denne sålunda anfört och åberopat. De ha härvid bland annat anslutit sig till synemännens bedömning av båtnadens storlek för Johan A. Anderssons marker samt framhållit, att 1958 års företag, vilket har utförts under våren 1961 ned till sektion 7+00, åstadkommer förbättrad torrläggning genom snabbare avrinning och möjliggör förbättrade täckdikessystem. Beträffande ägobroarna ha motparterna, i den mån de uttalat sig i denna del, förklarat, att denna fråga beaktats av synemännen genom att dessa i utlåtandet föreskrivit, att vederbörande markägare kan efter eget önskemål antingen bibehålla bron eller i samband med dikets uppgrävning få bron utriven och mot tillhandahållande av betongrör till trummor få rören nedlagda i diket, vilka arbeten skola utföras av företaget utan kostnad för markägaren.

Johan A. Andersson har yrkat ersättning för kostnader å målet dels vid vattendomstolen, vilket yrkande jämväl omfattar ersättning för kostnader i samband med vattendomstolens föregående handläggning av målet, dels i vattenöverdomstolen.

Övriga klagande, vilka med visst undantag beträffande Olof Johansson tidigare framställt yrkanden om ersättning för

rättegångskostnader i såväl vattendomstolen som vattenöverdomstolen, ha som ovan nämnts återkallat sin talan i målet.

Klagandenas motparter ha, i den mån de låtit sig avhöra, förklarat sig icke framställa några kostnadsyrkanden.

Vattendomstolens
bedömning.

Vattendomstolen låter vid de gjorda återkallelserna bero.

Vidkommande Johan A. Anderssons kvarstående besvärstalan bör till en början beröras förhållandet mellan 1899 års och 1958 års företag.

Såvitt utredningen i målet ger vid handen har 1899 års företag blivit utfört. Intet tyder på att företaget förklarats förfallet jämlikt 72 § dikningslagen. Det förhållandet, att företaget ej varit föremål för gemensamma underhållsarbeten av deltagarna eller att, vilket upplysts i målet, syssloman eller styrelse för företaget ej finnes utsedd, kan ej anses ha medfört, att företaget övergivits. Vattendomstolen finner därför, att 1899 års företag bör anses äga bestånd.

Såsom framgår av de tidigare i besvärsmålet meddelade besluten föreligga beträffande de båda ovan nämnda i 1899 års företag ingående fixpunkterna med åsatta höjder + 5,61 m och + 5,70 m stora höjdavvikelser såväl mellan fixpunkterna inbördes

som i förhållande till det i 1958 års förslag tillämpade höjdsystemet. I jämförelse med sistnämnda höjdsystem, vilket enligt vad David Larsson förklarat skall vara överensstämmande med det som använts i 1899 års förslag, ligga dessa båda i sten anbragta fixpunkter cirka 0,55 m respektive 0,35 m lägre än vad som angivits i 1899 års förslag.

I denna del av målet har numera framlagts ytterligare utredning genom en i vattenöverdomstolen ingiven och av ingenjören vid lantbruksnämnden i Borås Erik Johansson den 8 oktober 1959 upprättad promemoria (aktbil. 5 och 6 i vattenöverdomstolens akt).

Denna promemoria utvisar, att andra i 1899 års företag ingående fixpunkter, varav två äro anbragta i berg, icke uppvisa anmärkningsvärda höjdavvikelser jämfört med de höjdangivelser dessa fixpunkter åsatts i 1899 års förslag. Skäl saknas att ifrågasätta riktigheten av de avvägningar, som Erik Johansson enligt promemorian verkställt. Ej har i 1899 års förslag anmärkts något som tyder på att detta förslag ej skulle vara grundat på annat än ett och samma höjdsystem.

Under angivna förhållanden kan avseende icke fästas vid de höjdlägen, som i 1899 års förslag åsatts de båda ifrågavarande fixpunkterna beträffande vilka stora höjdavvikelser konstaterats,

FOTOKOPIA

Nål B. & U.M. 6/1958. Broby - Hallen

Graderingskurvor

Kopians likhet med originalet
bestyrkes.

På tjänstens vägnar:

J. Aronsson

● = medeltalet av rel. skörd för
havre och korn enligt Svaldco
(Se Grundförbättring 1950/51
nr 1. Dock vid längre rindes-
period än i här föreliggande
fall.)

HW före
HW efter

Bestånd genom att
här föreligger en
medelvaraktighet
av ca 15 dygn

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
Rel. värde, %

+ 5.70 HW veg.

(m.j.-sept.)

+ 5.60

+ 5.50

+ 5.40

+ 5.30

+ 5.20

+ 5.10

+ 5.00

+ 4.90

+ 4.80

HW veg.

+ 4.75

+ 4.70

+ 4.60

+ 4.50

+ 4.40

+ 4.30

+ 4.20

+ 4.10

+ 4.00

+ 3.90

+ 3.80

+ 3.70

+ 3.60

+ 3.50

+ 3.40 HW veg. vid ut-

loppet i Visker

Långsigtig november 1945

J. Aronsson

utan det måste anses, att det i 1899 års förslag tillämpade höjdsystemet är hänförligt till nyssberörda bergfixpunkters nollplan. Då härjämte höjdangivelserna på fixpunkterna i 1958 års förslag få anses i godtagbar utsträckning stå i konnexion med bergfixpunkternas nollplan i 1899 års förslag, finner sig vattendomstolen i fortsättningen kunna utgå från att samma höjdsystem använts i de båda förslagen. Härav följer, att dikesdimensionerna i 1958 års förslag bli större - större bottenbredd och djupare bottenläge - än motsvarande dimensioner för 1899 års företag.

De förutnämnda konstaterade höjdavvikelserna bero sannolikt på att de stenar, vari de båda fixpunkterna anbragts, rubbats ur sina ursprungliga lägen. Då det icke är uteslutet, att detta till väsentlig del kan ha orsakats av en fortgående mark-sättning, bör påpekas, att i förevarande mål förekommande höjdangivelser på fixpunkter anbragta i sten längs diket vid framtida bruk icke böra godtagas med mindre kontrollavvägning skett.

Den förbättrade torrläggning av ifrågavarande marker, som kan uppkomma genom utförandet av 1958 års företag, är beroende av i vilken utsträckning detta företag medför en sänkning av de medelvattenstånd och/eller en förkortad varaktighet av de högvattenstånd, som genom 1899 års företag erhållits i diket.

Med hänsyn till att ifrågavarande marker huvudsakligen utnyttjas för vårsädesgrödor och vallodling anser vattendomstolen, att båtnadsberäkningen bör grundas på vattenstånden under vegetationsperioden (månaderna maj - september). Med ledning av dels i målet åberopade uppgifter om vattenföringen i Viskan vid pegel 105-227 Åsbro under åren 1909 - 1950 (Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Instituts meddelande Serie D nr 6 "Vattenföringen i Sveriges floder") och under åren 1951 - 1958 (akten sid. 76 - 79), dels en av civilingenjören Norén redovisad avbördningskurva för Viskan vid torrlägningsdikets utlopp (akten sid. 75), bedömes följande karakteristiska vattenstånd under vegetationsperioden föreligga vid nedre delen av torrlägningsdiket, nämligen högsta högvattenstånd (HHW_{veg}) + 5,70 m, normalt högvattenstånd (MHW_{veg}) + 4,75 m och medelvattenstånd (MW_{veg}) + 3,40 m.

Med kännedom om ifrågavarande dikes utformning i respektive företag erhållas härvid följande medelvattenstånd under vegetationsperioden:

Sektion (enl. 1958 års förslag)	Medelvattenstånd	
	enl. 1899 års företag	enl. 1958 års företag
1	+ 3,40 m	+ 3,40 m
4+50 (Hallen 1 ⁴)	+ 3,60 "	+ 3,45 "
6	+ 3,70 "	+ 3,45 "
10	+ 3,80 "	+ 3,45 "
14	+ 3,90 "	+ 3,50 "
18	+ 4,00 "	+ 3,55 "
20	+ 4,05 "	+ 3,60 "
22	+ 4,20 "	+ 3,65 ".

Av de angivna medelvattenstånden framgår, att utförandet av 1958 års företag kommer att innebära en sänkning av medelvattenstånden i diket. Företaget kommer härigenom att medföra en alstringsbåtnad för de marker, som tidigare icke haft ett ur medelvattensynpunkt fullgott torrlägningsdjup av 1,3 m eller mer. Värdet av denna båtnad måste emellertid reduceras till följd av inverkan av Viskans högvattenföringar.

Det kan härvid antagas, att mark, som icke översvämmas av Viskans högvatten, har ett fullt grundvärde, medan mark, som översvämmas 15 dygn eller mera under vegetationsperioden, icke kan anses ha något båtnadsvärde. Mark, som är belägen mellan dessa nivåer - höjden + 5,70 m och höjden + 4,30 m - erhåller följaktligen ett i förhållande till markhöjden successivt för-

sämrat värde av den båtnad, som eljest skulle uppkomma genom sänkning av medelvattenstånden.

Vid bedömning av högvattnets inverkan måste även beaktas, att diket i 1958 års förslag kommer att möjliggöra en snabbare högvattenavrinning. Denna förbättring av markernas torrläggning kan förutsättas vid medelhögvattenståndet uppgå till cirka fem procent av markgrundvärdet, varefter den kommer successivt att avtaga för att helt upphöra vid högsta högvattenståndet.

Såsom framgår av en av särskilde vattenrättsingenjören i målet J. Aspegren upprättad och till denna dom fogad promemoria (Domsbilaga A) har denne utfört en beräkning av uppkommen båtnad på grundval av de bedömningar vattendomstolen ovan gjort.

Beräkningen visar, oaktat den utförts med tillämpning av ett i jämförelse med nuvarande förhållanden alltför lågt grundvärde, att Johan A. Anderssons fastighet Hallen 1⁴ genom utförandet av 1958 års företag kommer att erhålla en båtnad, som nära överensstämmer med synemännens uppskattning. Skillnaden är så ringa, att den i förevarande sammanhang icke kan tillmätas någon betydelse. Vad Johan A. Andersson anfört rörande förekomsten av ägobroar kan icke, då vederbörande äger att få sin bro

utriven i enlighet med föreskrifterna i förrättningsutlåtandet, anses påverka den gjorda båtnadsuppskattningen.

Vattendomstolen finner sålunda ej skäl att beträffande Hallen 1⁴ frångå synemännens båtnadsuppskattning.

Ej heller finnes såsom framgår av nyssnämnda promemoria skäl att i anledning av Johan A. Anderssons besvärstalan göra ändring i synemännens kostnadsfördelningslängd beträffande Hallen 1⁴:s delaktighet. Visserligen har vid beräkning och fördelning av kostnaderna för 1958 års företag i förrättningsutlåtandet hänsyn ej tagits till förekomsten av 1899 års företag och den för sistnämnda företag till följd av dess bestånd gällande underhållsskyldigheten. Emellertid har det icke förelegat skyldighet för förrättningsmannen i 1958 års förslag att - vilket icke skett - särskilt underrätta deltagarna i 1899 års företag om 1958 års förrättning eller förts talan om att dessa deltagare skola påföras kostnaderna för dem åvilande underhållsskyldighet. Ett beaktande av nämnda underhållsskyldighet skulle för övrigt enligt vattendomstolens mening icke nämnvärt påverka den totala kostnaden för Hallen 1⁴.

På grund av vad sålunda upptagits kan Johan A. Anderssons besvärstalan i kvarstående del icke bifallas.

Vid sådan utgång i huvudsaken kan Johan A. Andersson icke i någon del berättigas till gottgörelse av motparterna för yrkade rättegångskostnader.

Kostnaden jämlikt 11 kap. 97 § vattenlagen för målets behandling vid vattendomstolen efter återupptagandet - 52 kronor 50 öre avseende kungörelsekostnad den 25 oktober 1965 - ha klagandena att solidariskt gälda, vilken kostnad de själva skola vidkännas.

Det är påkallat att på sätt nedan sker meddela föreskrift om förlängning av den i förrättningsutlåtandet angivna arbetstiden.

Domslut.

Vattendomstolen avskriver från vidare handläggning i målet dels av Olof Johansson, Olov Petersson, Sigfrid Carlson, Sterner Ederud och - numera framlidne - Karl Johansson efter besvär förd talan, dels av Johan A. Andersson förd besvärstalan om deltagarskyldighet i företaget för ägare till fastigheterna Ekarebo Frugården 2⁴ och 2² samt Istorp Krekegård 3³.

Johan A. Anderssons besvärstalan i kvarstående del lämnas liksom av denne framställda yrkanden om ersättning för rättegångskostnader utan bifall.

Med ändring av synemännen meddelad föreskrift om den tid, inom vilken arbetet med företagets utförande senast skall vara fullbordat, föreskriver vattendomstolen, att sagda arbete skall vara fullbordat sist den 1 mars 1968.

De i denna dom under 1. - 6. upptagna klagandena ha att solidariskt gälta kostnaden för målets behandling vid vattendomstolen efter återupptagandet med sammanlagt femtiotvå kronor 50 öre. De skola själva vidkännas denna kostnad.

Fullföljdshänvisning.

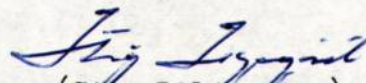
Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja mot domen, skall han inom två veckor från denna dag eller sist den 26 januari 1966 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreterare vid vattendomstolen, adress Box 71, Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall inom fyra veckor från denna dag eller sist den 9 februari 1966 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga, ställd till vattenöverdomstolen.

Har part sålunda väddat, äge även motpart, ehuru han ej iakttagit vad ovan sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga.

Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas
eller eljest förfaller.

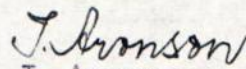
Inlaga eller annan handling må till vattenrättsdomaren in-
lämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar:

(Stig Liljeqvist)

Emot förestående dom har vad anmälts men icke fullföljts inom
föreskriven tid, varför domen vunnit laga kraft; betygar Vänersborg
i Västerbygdens vattendomstols kansli den 15 februari 1966.

I tjänsten:

I. Aronson

Utan avgift

P.M.

angående båtnadsberäkning och kostnadsfördelning för fastigheten
Hallen 1:4 ingående i torrlägningsföretaget Broby-Hallen dikning
av år 1958.

Till grund för beräkningarna nedan ligga de högvattenstånd och de medelvattenstånd, som enligt vad härom upptagits i denna dom bedömts föreligga vid nedre delen av ifrågavarande dike och vid olika sektioner i diket.

Å ett till denna promemoria fogat diagram har inritats graderingskurva (grundkurva) för medelvattenståndet + 3.40. För att underlätta diagrammets användning har graderingskurvor jämväl uppritats för utefter diket representativa medelvattenstånd genom parallellförflyttning av grundkurvan.

Vidare har å diagrammet inlagts högvattenkurvor, vilka upprättats på följande sätt.

Värdet före har antagits vara noll för mark, som är så belägen att vattenståndet i den nivån har en medelvaraktighet av cirka 15 dygn. Vidare har det fulla värdet bedömts uppstå för mark, som är belägen i jämnhöjd med och över HHW_{veg} (+5.70). Kurvans förlopp däremellan har bestämts med ledning av tillgängliga försök varav ett redovisas på diagrammet. Det är givetvis omöjligt att ange ett exakt läge på en dylik kurva. Sannolikast är dock att den

närmare skulle överensstämma med verkligheten om den i sin mellersta del försköts något åt höger. Försiktigheten bjuder dock att använda den kurva som uppritats med heldragen linje, varvid reduceringen av värdena blir tilltagen i överkant. Vid beräkning av värdena efter företaget har bedömts, att detta innebär en viss mindre förbättring av betingelserna för högvattenavrinningen, vilken värderats till endast cirka 5 % vid MHW_{veg} (+4.75), varefter den går mot noll vid de högre vattenstånden.

Med kännedom om för varje ägofigur föreliggande medelhöjd och vattenstånd kan med hjälp av graderingskurvorna det relativa värdet beräknas genom att multiplicera grundvärdet med produkten av de relativa värdena på grund av såväl medel- som högvatteninverkan. Då förevarande beräkning närmast syftar till att bedöma synemännens båtnadsuppskattning, har befunnits lämpligt att utgå från samma grundvärde - d.v.s. markvärde vid fullt torrlagt skick - som synemännen eller 2.000 kronor/ha, vilket dock måste anses väsentligt understiga det i orten föreliggande marknadsvärdet för motsvarande jord i fullt torrlagt skick.

Båtnaden för Hallen 1:4, vilken fastighet omfattar ägofigurer 8, 9, 10 och 11, beräknas således på följande sätt.

Medelvatten före företaget är + 3.60 och efter + 3.45. Figurerna 8 och 11 har medelhöjden + 5.10 resp. + 5.40 och sålunda belägen mer än 1.30 m över medelvattenståndet före, d.v.s. fullt torrlagda ur medelvattensynpunkt. Figurerna har endast högvattenbåtnad,

vilken erhålles genom att på diagrammet avläsa det relativa värdet för respektive figur vid nivån för dess medelhöjd. För figur 8 erhålles därvid 74 % före och 77 % efter eller en förbättring av 3 %; för figur 11 90 % före och 92 % efter eller 2 % förbättring. Med tillämpning av ovan angivet grundvärde blir båtnaden 60 resp. 40 kronor/ha.

Figurerna 9 och 10 har samma medelhöjd eller + 4.70. Denna höjd ger mot medelvattnet + 3.60 ett relativt värde på 88 % och mot högvattnet 46 % eller sammantagna 0.88×0.46 d.v.s. 40 %. På motsvarande sätt erhålles efter företaget genom medelhöjden + 4.70, medelvattnet + 3.45 relativa värdet 97 % resp. 51 % eller samman- tagna 50 %. Förbättringen blir sålunda 10 % eller 200 kronor/ha.

Den sålunda erhållna båtnaden för Hallen 1:4 framgår närmare av en till denna promemoria fogad värderingslängd.

På motsvarande sätt har jämväl beräknats den för övriga fastigheter uppkommande båtnaden, vars sammanlagda resultat redovisats i nyssnämnda värderingslängd.

Slutligen har i en till denna promemoria fogad kostnadsfördelningslängd redovisats den till följd av beräknad båtnad uppkommande delaktigheten i företaget.

Sammanfattningsvis blir, på sätt som sålunda redovisats, den för fastigheten Hallen 1:4 beräknade båtnaden nära överensstämmande med den som beräknats av synmännen vid 1958 års förrättning (518 kronor). Någon väsentlig avvikelse i kostnadsfördelningen

(2,28 procent vid 1958 års förrättning) uppstår ej heller utan får
den anses helt ligga inom det område, som kan tolereras med hänsyn
till den osäkerhet, som i allmänhet vidlåter båtnadsberäkningar.

Linköping i november 1965

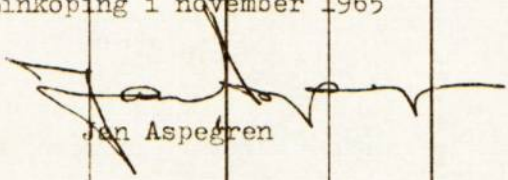
Jan Aspegren

Bestyrkes & tjänstens vägnar

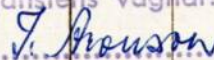
J. Arusson

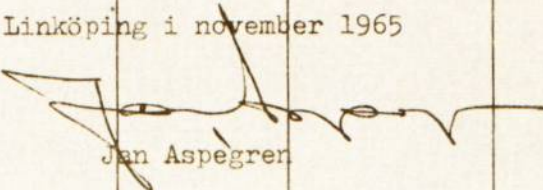
Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Broby-Hallen dikning av år 1958</u>							
<u>Istorps socken</u>							
<u>Hallen 1:4</u>							
<u>Johan A. Andersson</u>							
Åker	8	0.70		1480	1540	60	42
"	9	1.00		800	1000	200	200
"	10	1.00		800	1000	200	200
"	11	0.96		1800	1840	40	38
Summa		3.66					480
<u>Övriga fastigheter</u>	12-61	57.10					14.710
Totalsumma	8-61	60.76					15.190

Linköping 1 november 1965

 Jan Aspegren
Kopiens likhet med originalet
bestyrkes.

På tjänstens vägnar:

 J. Aronson

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. liket. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Broby-Hallen dikning av år 1958</u>						
<u>Istorps socken</u>						
<u>Hallen 1:4</u>						
Johan A. Andersson		480		221	3.16	
<u>Övriga fastigheter</u>		14.710		6.779	96.84	
Summa		15.190		7.000	100.00	
Linköping i november 1965						
						
Jan Aspegren						
Kopians likhet med originalet bestyrkes.						
På tjänstens vägnar:						
						

Innehållsförteckning.

Översiktskarta	sid.
Protokoll fört vid sammanträde den 30 juni 1958.	1-5
Ansökan och förordnande	6-8
Kungörelse angående sammanträde den 30 juni 1958	
anslagen vid Istorps sockens kyrka	
den 15 juni 1958	9
Införd i tidningen Hallands Nyheter	
den 11 juni 1958.	10
Förteckning över avsända underrättelser	11
Fullmakter	12,13
Skrivelse från C.Olsson den 5/6 1958	14,15
Analysprotokoll	16-24
Synemännens utlåtande	25-31
Värderingslängd	32-39
Kostnadsförslag	40
Kostnadsfördelningslängd	41-43
Förteckning över schaktningsmassor	44-49
Vattenstånd i Viskan	50

Översiktskarta.

Skala 1:100.000.

1.
Protokoll fört vid sammanträde vid syn enligt
vattenlagen angående uppgrävning utav avlopps-
dike genom mark till hemmanen Ekarebo, Hallen,
Ljungsås, Istorp, Viskanäs, Navrabo, Broby och
Kreke i Istorps socken av Älvsborgs län.

§ 1.

I kommunalrummet i Istorp måndagen den 30 juni 1958 kl.19.

Närvarande: Synemännen: undertecknad lantbruksingenjör samt skiftes-
godemännen Erik Andersson, Brattorp, Istorp, Horred, och Ernst Börjesson,
Arnungared, Sundholmen, samt av intressenterna:

Karl Börjesson för Alfred Börjesson, Ekarebo Frug. 2⁴

Johan A. Andersson, Hallen 1⁴

Olof Johansson för egen del samt för Valter och Filip Johansson, Hallen 1³

Johan Andersson, Hallen 1²

Sigfrid Karlsson, Ljungsås 1⁴, 1³

Evert Johansson, Kärret Lilla 4⁴

Ingvat Kärrbrand, Ljungsås av 1²

Gustav Kärrbrand för Karl Kärrbrand, Kärret Stora 1¹

Gunnar Karlsson för Frans Karlsson, Ekarebo Överg. 1³

Sterner Ederud, Navrabo 1²

Olof Pettersson, Istorp Skatteg. 1⁵

Albin Andersson, åtföljd av Nils Andersson, Broby 1²

Johan Johansson, Kreke Skatteg.

Gustav Svensson för Bertil Börjesson, Broby 2²

Torsten Johansson för Istorps prästgård, enligt fullmakt. *sid. 12*

Anders Andersson arr. av Istorps prästgård.

Karl Olsson för Karl Johansson, Viskanäs, enligt fullmakt, *se sidan 12*

§ 2.

Uppläses ansökan och förordnande.

Erinras om förut hållna överläggningar och upprättat förslag till upprensning utav avloppsdike. Förteckning över till uppgrävning förekommande massor på mark till varje fastighet uppläses.

§ 3.

J. A. Hallen 14

J. Andersson, Hallen: Jag går med på upprensning av diket men ingen förstoring. Bron över diket på min mark hindrar ej avrinningen.

§ 4.

Karl Olsson: innefattar det framlagda förslaget uppgrävning av diket till större djup än det gamla förslaget? Vad jag påtalat är markskadan vid toppflödena. Jag kan ej inse att denna förbättras genom att vi gör diket djupare och bredare utan hänsyn till högvattnet i Viskan.

Nils Andersson, Broby: det har visat sig att när diket varit tomt för vatten i nedre delen har det varit vattenfyllt i övre delen.

§ 5.

Uppläses avskrift utav skrivelse av den 5/6 1958 från Karl Olsson "Till Ordföranden, Dikningssamfälligheten Veselången Istorps" jämte 3 protokoll över fysikalisk-kemisk vattenundersökning av 5 st. vattenprov betecknade intyg 4718-4720, 3 protokoll över bakteriologisk vattenundersökning av 5 st. vattenprov betecknade 4721-4723, 2 st. resultat av vattenundersökning samt ett analysprotokoll avseende prov på slam avsatt på gräs.

§ 6.

Olsson: jag vill ha ett förtydligande av Anderssons uttalande vid förra sammanträdet. Enligt protokoll från överläggning den 7 juni säger Nils Andersson: prov nr.2 är taget i norra diket från kyrkbyn. Då vattnet innehålls av trösklar i diket, blir vattendjupet stort vid flöden.

Nils Andersson: vattnet i detta dike kommer från fastigheterna inom Istors kyrkby. Föregående sommar 1957, när jag slog gräset i diket, låg en säck där, som innehöll döda djur. Vattnet, som rinner ned i diket, kommer från åkrar, som gödslas och som därför kan innehålla rikligt med bakterier.

1) Tydningen ett smutts inför landbruksnämnden, jfr ind 145!

Olsson: det är mycket viktigt få veta vilka marker, som äro gödslade och från vilka åkergödseln filtreras genom jorden ned i diket eller om på någon mark gödseln legat omyllad. Jag vet ej var marken har sådan beskaffenhet, att gödseln kan följa med grundvattnet genom jorden.

Nils Andersson: de förhållanden, som analyserna avser, kan nog ej avhandlas vid denna förrättning. Det kan väl nu vid denna förrättning ej lämnas besked om hur föroreningsförhållandena skola ordnas i Istorp.

Olsson: jag vill veta om trösklarna avses i bäcken eller i diket.

§ 7.

Olsson: jag yrkar, att ersättning erlägges för jordvallar, som uppläggas på Viskanäs.

§ 8.

Olsson: vem skall stå för kostnaden, som föranledes av förorening, som från tilloppen fyller diket.

Efter vilka grunder skall uppgrävningen fördelas.

Förrättningsmannen: kostnaden för företaget bör enligt synemännens mening fördelas i förhållande till den båtnad, som vinnes genom företaget enligt bestämmelser i 7 kap. vattenlagen. Några sådana förhållanden, som 8 kap. 18 § vattenlagen avser eller andra förhållanden, om vilka anvisning lämnas i 8 kap. vattenlagen angående kostnadsfördelning eller annat föreligger, enligt synemännens mening ej här i sådan omfattning, att föreskrifter om reglering av förhållanden, som avse förorening, kan meddelas vid denna förrättning.

Olsson: nederbördsområdet bör i sin helhet deltaga i kostnaden för uppgrävningen och underhållet.

Jag vet ej om det är 7 eller 8 kap. vattenlagen, som lämnar föreskrifter, att vatten ej får släppas på annans mark, utan att åtgärder vidtagas. Jag yrkar på, om särskilda omständigheter ej föreligger, att nederbördsområdet skall dra sin del av kostnaden av diket.

Vid nuvarande förhållande är grödan ej värd användas till ströhalm efter

4.
flöden.

Viskan har vid allmänna vattningsstället, där analys 4720 tagits, en bredd på c:a 50 meter och djup på omkring 5 m. Den flyter vid toppflöden full intill mellan en och en och en halv meter, innan den är bräddfull. Flaskhalsen vid Faråker håller halva dimensionerna. Då proven togs var vattenståndet 80 cm. lägre än vid flödet 1951. Vattendjupet vid högsta nivån rör sig inemot 5 m. Med de måtten som utgångspunkt är det omöjligt få marken torrlagd genom upprensning av diket. Oberoende av dessa mått visar detta, att vi får 1,5 m. vatten på åkermark vid flöden och att alltså vattenytan i Viskan vid Faråkra måste angripas. För att ej bryta möjligheten att få bättre gröda för de som tror, att de får bättre genom en dikesrensning, så går vi med på en dikesrensning men på villkor, att kostnadsramen för arbetena fördelas som jag begär, dock ej på hela nederbördsområdet, vi få dela på det i två, ett österut också, och dessutom vill vi ha en förbindelse från sökandena till företaget, att de svarar för den förlust, som uppstår, om vi ej kan tillgodogöra oss strågrödan under samma betingelser, som på hemmanets övriga marker.

Jag tog efter första sammanträdet 2 analyser på L M C.

De analyser, som jag nu tagit, kostar mej 830 kr.50 öre utom kostnaden för mina resor.

Arvid Anders Andersson: reglerna i 8 kap. kan ej vara tillämpliga i förevarande fall. Ingen av sökandena kan ansvara för skada på Viskanäs genom flöden i Viskan.

Olsson: då Andersson ej vill lämna skuldförbindelsen, besannas mina farhågor, att det ej blir bättre genom rensningen.

§ 9.

Uppläses upprättade längder över båtnadsuppskattning och kostnadsfördelning.

§ 10.

Avgiva synemännen utlåtande.

§ 11.

De närvarande föreslå, att styrelse för företaget utses vid dagens sammanträde.

Till styrelse utses: Johan Andersson, Hallen, Gustav Kärrbrand, Nils Andersson, Broby och Rudolf Olsson, Kärret.

Till aktförvarare utses Nils Andersson, Broby, Horred.

§ 12.

Förklaras förrättningen avslutad.

Ort och dag som ovan.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Emel Börjesson *Erik Andersson*

skiftesgodemän.

Landskansliet i Vänersborg
Ink. 25 MAJ 1957
M 22 57

LANTBRUKSNÄMNDEN
BORÅS
Ink. 23 MAJ 1957

Till

Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla om förordnande för
behörig förrättningsman att enligt vattenlagen handlägga syneförrättning
X angående uppgrävning utav det avloppsdike på östra sidan om Viskan, som
från Viskanäs går till Viskan omkring 2 kilometer söder om Viskanäs för
bättre torrläggning av oss tillhöriga marker i Horreds och Istorps
jordregistersocknar.

Horred den 10 november 1956.

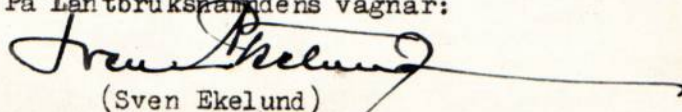
Kyde Våd 1)	Albin Andersson ✓	Broby 1 ²	✓
Kyde Våd 5)	Viktor Karlsson ✓	Broby 2 ²	✓
Kyde Våd 2)	Carl Fredriksson (an.) ✓	<u>Istorps prästgård.</u>	✓
Kyde Våd 4)	Johan Johansson ✓	Kreke Skatteg.	✓
Kyde Våd 6)	Karl Kärbrandt ✓	Kärret Stora 1 ¹	✓
a)	Frans Carlsson	Kärret Lilla 4 ⁷ + Ekurebo Lilla 3 ²	
Kyde Våd 3)	Johan Andersson ✓	Hallen 1 ²	✓
b)	Olof Johansson	Hallen 1 ³	✓
c)	Olof, R. Petersson	Istorp Skatteg. 1 ⁵	✓

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Lantbruksingenjör David Larsson, Borås.

Borås den 23 maj 1957.

På Lantbruksnämndens vägnar:

(Sven Ekelund)

R e s o l u t i o n .

Med stöd av 10 kapitlet 32 och 33 §§ vattenlagen förordnas lantbruksingenjören David Larsson, Borås, att i laga ordning handlägga i denna ansökan omförmäld förrättning. Riksantikvarieämbetets skrivelse den 3 februari 1956 angående fasta fornlämningar bifogas för vederbörligt beaktande.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen. Vänersborg i landskansliet den 27 maj 1957.

På länsstyrelsens vägnar:

Carl Wellander
Carl Wellander

L.-A. Lenander
L.-A. Lenander

Avskrift.

IIIM 5 56.

RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Stockholm Ö

B 1202/56

Till Länsstyrelsen i Vänersborg.

Vid genomförandet av vattenavledningsföretag blir det av olika skäl icke sällan fråga om att borttaga äldre broar. Det kan också förekomma att vattenavledningsföretagets genomförande får sådan verkan på en äldre bros fundament, att brons bevarande omöjliggöres eller försvåras.

Jämlikt lagen om fornminnen den 12 juni 1942 § 2 äro broar, som här avses, fasta fornlämningar, vilka icke få rubbas, förändras eller borttagas utan att tillstånd därtill meddelats av riksantikvarien. För att underlätta handläggningen av ärenden av här berörda art vore det önskvärt att, då anledning därtill finnes, personer, som få i uppdrag att planlägga vattenavledningsföretag, på ett så tidigt stadium som möjligt söka samråd med fornminnesvårdande myndighet. Så har hittills icke alltid skett.

Ämbetet får med anledning av vad som ovan framhållits hemställa att Länsstyrelsen vid förordnande av förrättningsman för handläggning av förrättning enligt 10 kap. 32 § vattenlagen ville föreskriva att förrättningsmannen redan på ett tidigt stadium av utredningen sätter sig i förbindelse med vederbörande landsantikvarie för att av denne få uppgift om förekomsten av fasta fornlämningar och då särskilt äldre broar inom det område, som förrättningen avser. Landsantikvarien torde i allmänhet kunna stå förrättningsmannen till tjänst med upplysningar och råd angående broarnas betydelse ur fornminnessynpunkt och tänkbara möjligheter för deras bevarande. Landsantikvarien kommer givetvis också att, då så kräves, söka kontakt med riksantikvarieämbetet. Stockholm den 3 februari 1956.

Bengt Thordeman

Bertil Berthelson

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Ingemar Oskarsson

Kungörelse.

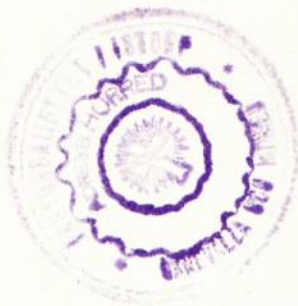
Sammanträde vid syneförrättning enligt vattenlagen angående uppgrävning
utav det avloppsdike, som går genom låglänta marker till Broby, Kreke,
Istorp skattegård, Navrabo, Viskanäs, Istorps prästgård, Ekarebo, Kärret,
Ljungsås, Hallen och utmynnar i Viskan på Ekarebo Frugården nr.2⁴ för
bättre torrläggning av mark till förestående hemman ^{inom Istorps socken/} hålles i Istorps sockens
kommunalrum måndagen den 30 juni 1958 kl.19.

Borås den 7 juni 1958.

David Larsson
lantbruksingenjör.

Anslaget vid Istorps sockens kyrka söndagen den 15 juni

betygar:

Pentt Johansson
kyrkokas

Kungörelse.

Sammanträde vid syneförrättning enligt vattenlagen angående uppgrävning utav det avloppsdike, som går genom låglänta marker till Broby, Kreke, Istorps skattegård, Navrabo, Viskanäs, Istorps prästgård, Ekarebo, Kärret, Ljungsås, Hallen och utmynnar i Viskan på Ekarebo Frugården nr.2⁴, för bättre torrläggning av mark till förestående hemman inom Istorps socken hålles i Istorps sockens kommunalrum måndagen den 30 juni 1958 kl.19.

Borås den 7 juni 1958.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Införd i tidningen Hallands Nyheter

onsdagen den 11 juni 1958, betygar:

David Larsson

lantbruksingenjör.

Förteckning över avsända underrättelser angående sammanträde den 30 juni 1958 kl.19 i Istorps kommunalrum angående uppgrävning utav avloppsdike genom Broby m.fl.hemman i Istorps socken.

Avsändningsdag 9 juni 1958.

Alfred Börjesson	Ekarebo Frug.	<u>Horred</u>
Ernst Börjesson	" "	"
Johan A. Andersson	Hallen	"
Olof, Valter och Filip		
Johansson	"	"
Johan Andersson	"	"
Sigfrid Karlsson	Ljungsås	"
Rudolf Olsson	Kärret Lilla	"
Evert Johansson	" "	"
Ingvar Kärrbrand	Ljungsås	"
Frans Carlsson	Kärret Lilla	"
Karl Kärrbrand	Kärret Stora	"
John Johansson	Ekarebo Överg.	"
Arr. Anders Andersson	Istorps prästgård	"
Ordf. i pastoratskyrkorådet i Istorp		"
Karl Johansson	Viskanäs	"
Sterner Enerud	Navrabo	"
Claes Andersson	Istorp Skatteg.	"
Olof Pettersson	" "	"
Albin Andersson	Broby	"
Viktor Karlsson	"	"
Bertil Börjesson	Brogården	<u>Getinge</u>
Johan Johansson	Kreke Skatteg.	<u>Horred</u>
Frans Karlsson	Annelund	"
C. Olsson	Ynglingagatan 16	<u>Borås.</u>

Borås den 9 juni 1958.

Samuel Larsson
lantbruksingenjör.

Wdtag ur protokoll fñ vid ordinarie
 sammanträffande med Lärare, Huvud och
 Överlärdare förskolorna den 12 December
 1955.

36.

För förskolearbete under tiden 1956-1959. För alla
 i den förskolearbete förskolorna samman
 syfte - utbildnings - utvecklings och övriga verksamheter
 förskolorna utgår från Lärare för. Herr Torsten Johansson,
 Kuzza Skolegård och till dess ersätter Herr Hugo Andersson,
 Huvudlärare. För Huvud för. utgår Herr Robert Andersson,
 Ljögård och till dess ersätter Herr Adolf Bengtson, Ljögård.
 För Överlärdare för. Herr Johan Verbe, Källberg och till
 dess ersätter Herr August Johansson, Skolegård, Huvud-
 lärare.

Rätt utlagat betyg:
 Carl Johansson
 sig.

F u l l m a k t.

för Carl Olsson Ynglingagatan 16, Borås att för min räkning
 vid ett eller flera tillfällen föra min talan angående
 dikningssamfälligheten med hithörande ärenden till sjö-
 regleringsåtgärderna Veselången i Istorp och Veddige socknar.
 Viskanäs den 29/5 1957.

Carl Johansson

Bevittnas:

Axel Johansson
 Bysekr.

Holger Axelsson
 Bysekr.

Carl Olsson avstår vid 16 år från ombudskapet, sid. 73 m

Till Ordföranden, Dikningssamfälligheten Veselången
Istorp.

Härmed bekräftas att Landtbruksnämnden gm Ing. Olof Rohdin den 2 ds.
pr.telefon kallat för sammanträde, den 7 juni 1958 Sockenstugan, Istorp.
Telefonledes har jag genom Ing. Rohdin fått kännedom om sammanträdet
innebörd. Ur sagda telefonsamtal framgår att ärendet i stort innefattar
det som tidigare eller genom föregående sammanträde är känt.

På grund av att jag till annan förrättning under samma tid är förhindrad
närvara nödgas jag till de uppgifter jag fått i nämnda telefonsamtal med
Ing. Rohdin, meddela:

På av mig ställt fråga till Ing.Rohdin om samtliga markägare eller in-
tressenter inom nederbördsområdet äro kallade uppger ingenjören att så
inte skett. Till detta får jag fästa uppmärksamheten på att ett av mina
yrkande i föregående sammanträde lämnats utan beaktande. Med hänsyn till
av mig under föregående sammanträden påtalade vattenföroreningar inom neder-
bördsområdet och de marker som avses torrläggas anser vi att samtliga in-
tressenter bör kallas och beredas tillfälle taga del av vad som inom sam-
fälligheten avhandlas och på så sätt beredas tillfälle följa och bevaka
sina intressen. Vidare framgår ur telefonsamtalet med Ing. Rohdin att inget
avses förhandla om betryggande avloppsförhållande från dikningssamfällighetens
södra ändpunkt t.o.m. flaskhalsförhållandet från Kalvhults gård mot norr.
Till detta nödgas jag upprepa mitt redan under första sammanträdet ställda
förbehåll eller yrkande, stt vi bestrider skyldighet deltaga i ytterligare
kostsamma åtgärder förrän betryggande avloppsförhållande har ordnats. Att
dessa våra förbehåll äro fullt giltiga torde klart vara bevisade av såväl
tidigare, som föregående års höstflöde då Viskans vatten under längre tid
helt översvämmade de för torrläggning avsedda markerna. Som ytterligare bevis
för den allvarsamma skada vattnet från Viskan förorsakar bifogar jag, ut-
över tidigare för kännedom uppvisade intyg från LMC av den 28/9-47.
6 stycken protokoll över vattenanalyser N:ris 4718-4723 samt ytterligare

1 st. analysprotokoll å gröda. Samtliga dessa vatten- och grödaanalyser äro som protokollen visar tagna i såväl Viskans vatten som förut påtalade bäckflöden och därtill å den för torrläggning avsedda marken under pågående översvämningen av den för torrläggning avsedda marken. Här vill jag fästa uppmärksamheten på likheten i analyserna enligt protokoll N:ris 4719 prov N:r 3 samt prov N:r 5 enligt protokoll N:ris 4720 som äro tagna ur vattnet i Viskan till prov N:r 4 i protokoll N:ris 4719. Här framgår med all tydlighet att liknande eller samma förorening som Viskans vatten för i stora drag återfinnes då vattnet vid flöde pressas upp å mark som lyder under norra delen av dikningssamfälligheten. Om vi därtill tager i beaktande analysprotokoll N:ris 4751 torde ostridigt vara bevis för att mitt tidigare bedömande, att grödan efter någon av dessa översvämningar inte ens håller värde av mulbete.

Till det jag här av erfarenheter och företagna analyser anført är önskvärt att såväl Myndigheter som respektive markägare tager noga del av så att fortsatt analysering av vattenförhållandena fortgår under skiftande vattenförhållanden. Viskans vattenförorening jämte nämnda bäckflödena har så förändrats eller förvärrats under senast förflutna 20-30 åren att snara åtgärder för olägenheternas undanröjande äro nödvändiga.

Vi avvaktar med intresse att åtgärder vidtages så att fortsatta förhandlingar i dikningssamfälligheten leder till önskat resultat.

Jag emotser protokollsutdrag till sammanträdet samt för kännedom bifogade protokoll i retur. Fotostatkopier eller liknande av protokollen medges samfälligheten.

Borås den 5/6 1958

C.Olsson

Ynglingagatan 16, Borås.

Protokoll över fysikalisk-kemisk vattenundersökning

Uppdragsgivare Herr Carl Johansson, Viskanäs, Horred.

Prov på recipientvatten från bäckar i Horred.

Provet/en taget/na den 16/9 1957

kl.1015-1025

av H.Persson

Provet/en mottaget/na den 16/9 1957

kl.1320

Provet/en märkt/a

Nr.1. Södra bäcken,
landsvägsbron vid
fastigh.Stora
Kärret, Horred.Nr.2. Norra bäcken
från Istorps kyrkby,
vid gården Navrabo-
äng, Horred.

Temperatur	C°	11,8	12,0
Permanganatförbrukning, KMnO ₄	mg/l	30	47
Specifik ledningsförmågaX10 ⁶			
pH, pot.		6,7	6,6
Ammonium,NH ₄ ,	mg/l	<0,1	0,1
Nitrat, NO ₃ ,	"	<2	2
Nitrit, NO ₂ ,	"	<0,01	0,02
Fosfat, PO ₄ ,	"	<0,1	0,1
Biokemisk syreförbruk- ning,BS,	"	0,8	1,3
Syre, O ₂ ,	"	8,7	7,8
Syremättningsgrad,	%	81	73
Färg (i filtrerat prov)	mg/l Pt	40	70

Anm. Högvattenföring i bäckarna.

I fysikalisk-kemiskt avseende var föroreningen av bäckvattnen vid provtagnings-
tillfället icke stor beroende på kraftig utspädning genom riklig vattenföring.

Tecknet < betyder att halten av
ifrågavarande ämne understiger
angivet siffervärde

Borås den 23/9 1957

Å.Lindgren.

Auktoriserad undersökare

Protokoll över fysikalisk-kemisk vattenundersökning

Uppdragsgivare Herr Carl Johansson, Viskanäs, Horred.

Prov på recipientvatten från Viskan vid Horred.

Provet/en taget/na den 16/9 1957

kl.1045 - 1140

av H.Persson

Provet/en mottaget/na den 16/9 1957

kl.1320

Provet/en märkt/a

Nr.3. Viskan c:a
100 m uppströms
Lillåns utlopp.Nr.4.Översvämning på
mark vid gården
Viskanäs, Horred.

Temperatur	C°	12,8	12,8
Permanganatförbrukning, KMnO_4 ,	mg/l	54	56
Specifik ledningsförmåga $\times 10^6$			
pH, pot.		6,7	7,2
Ammonium, NH_4 ,	mg/l	< 0,1	< 0,1
Nitrat, NO_3 ,	"	< 2	< 2
Nitrit, NO_2 ,	"	0,01	0,01
Fosfat, PO_4 ,	"	< 0,1	0,2
Biokemisk syreförbrukning, BS,	"	1,2	2,2
Syre, O_2 ,	"	9,1	7,0
Syremättningsgrad,	%	86	66
Sulfat, SO_4 ,	mg/l.	16	17
Totalhalt svavel, SO_4 ,	"	18	19
Färg (i filtrerat prov)	mg/l Pt	90	90

Anm. Högvattenföring i Viskan.

I båda proven tyda de höga färgvärdena i förhållande till permanganatvärdena på inverkan av industriellt avloppsvatten. I övrigt är föroreningen i fysikalisk-kemiskt avseende icke stor beroende på kraftig utspädning genom riklig vattenföring.

Tecknet < betyder att halten av ifrågavarande ämne understiger angivet siffervärde.

Borås den 23/9 1957.

Å.Lindgren.

Protokoll över fysikalisk-kemisk vattenundersökning

Uppdragsgivare Herr Carl Johansson, Viskanäs, Horred.

Prov på recipientvatten från Viskan vid Horred.

Provet/en taget/na den 16/9 1957

kl.1200

av H.Persson

Provet/en mottaget/na den 16/9 1957

kl.1320

Provet/en märkt/a Allmänna vattenstället, Åkroken. (Prov nr.5).

Temperatur	C°	13,0
Permanganatförbrukning, KMnO_4 ,	mg/l	53
Specifik ledningsförmåga $\times 10^6$		
pH, pot.		6,7
Ammonium, NH_4 ,	mg/l	< 0,1
Nitrat, NO_3 ,	"	< 2
Nitrit, NO_2 ,	"	0,01
Fosfat, PO_4 ,	"	< 0,1
Biokemisk syreförbrukning, BS,	"	1,0
Syre, O_2 ,	"	9,0
Syremättningsgrad,	%	86
Sulfat, SO_4 ,	mg/l.	15
Totalhalt svavel, SO_4 ,	"	16
Färg (i filtrerat prov)	mg/l. Pt	85

Anm. Högvattenföring i Viskan.

Det höga färgvärdet i förhållande till permanganatvärdet tyder på inverkan av industriellt avloppsvatten. I övrigt är föroreningen icke stor beroende på kraftig utspädning genom riklig vattenföring.

Tecknet < betyder att halten av ifrågavarande ämne understiger angivet siffervärde.

Borås den 23/9 1957.

Å.Lindgren.

Protokoll över bakteriologisk vattenundersökning

Uppdragsgivare Herr Carl Johansson, Viskanäs, Horred.

Prov på recipientvatten i bäckar i Horred.

Provet/en enligt uppgift taget/na den 16/9 1957

kl.1015 - 1025

av H.Persson

Provet/en mottaget/na den 16/9 1957 kl.1320

Provet/en märkt/a

Nr.1 Södra bäcken,
landsvägsbron vid fast.
Stora Kärret,
Horred.Nr.2. Norra bäcken
från Istorps kyrkby,
vid gården Navrabo-
äng, Horred.

Provets beteckning	Recipientvatten	
Temperatur vid provtagningen enl.uppgift	11,8	12,0
Temperatur vid ankomsten	- -	- -
Antal kolonier:(pr ml)		
1. a) på gelatinplattor vid 20° efter		
48 tim.	4500	4000
b) därav smältande	1000	500
2. På agarplattor vid 37° efter 24 tim.	2200	1600
3. Jäsningsprov i laktosbuljong vid 37°:		
Sannolika antalet coli-aerogenesbakterier per 100 ml.	13000	35000
4. Jäsningsprov i glykosbuljong vid 45°:		
Sannolika antalet termostabila colibakterier pr 100 ml.	2400	5400

Utlåtande: I bakteriologiskt avseende äro båda vattnen starkt förorenade
och hälsovådliga som dricks-, bad- och tvättvatten.

Anm. Högvattenföring i bäckarna.

Borås den 23/9 1957

Å.Lindgren.

Auktoriserad undersökare

Protokoll över bakteriologisk vattenundersökning

Uppdragsgivare Herr Carl Johansson, Viskanäs, Horred.

Prov på recipientvatten från Viskan.

Provet/en enligt uppgift taget/na den 16/9 1957

kl.1045 - 1140

av H.Persson

Provet/en mottaget/na den 16/9 1957 kl.1320

Provet/en märkt/a

Nr.3 Viskan c:a
100 m.uppströms
Lillåns utlopp.Nr.4. Översvämning på
mark vid gården
Viskanäs, Horred.

Provets beteckning	Recipientvatten	
Temperatur vid provtagningen enl.uppgift o	12,8	12,8
Temperatur vid ankomsten o	- -	- -
Antal kolonier:(pr ml)		
1. a) på gelatinplattor vid 20° efter 48 tim.	3500	11000
b) därav smältande	1000	3000
2. På agarplattor vid 37° efter 24 tim.	750	2400
3. Jäsningsprov i laktosbuljong vid 37°:		
Sannolika antalet coli-aerogenesbakterier per 100 ml.	35000	24000
4. Jäsningsprov i glykosbuljong vid 45°:		
Sannolika antalet termostabila colibakterier pr.100 ml.	540	5400

Utlåtande: I bakteriologiskt avseende äro båda vattnen starkt förorenade och måste bedömas hälsovådliga som dricks-, bad- och tvättvatten.

Anm. Högvattenföring i Viskan.

Borås den 23/9 1957

Å.Lindgren

Auktoriserad undersökare

Protokoll över bakteriologisk vattenundersökning

Uppdragsgivare Herr Carl Johansson, Viskanäs, Horred.

Prov på recipientvatten från Viskan vid Horred.

Provet/en enligt uppgift taget/na den 16/9 1957

kl.1200

av H.Persson

Provet/en mottaget/na den 16/9 1957 kl.1320

Provet/en märkta Nr.5. Allmänna vattenstället, Åkroken.

Provets beteckning	Recipientvatten
Temperatur vid provtagningen enl.uppgift	13,0
Temperatur vid ankomsten	- -
Andra kolonier:(pr.ml)	
1. a) på gelatinplattor vid 20° efter 48 tim.	3000
b) därav smältande	500
2. På agarplattor vid 37° efter 24 tim.	800
3. Jäsningsprov i laktosbuljong vid 37°:	
Sannolika antalet coli-aerogenesbakterier per 100 ml	35000
4. Jäsningsprov i glykosbuljong vid 45°:	
Sannolika antalet termostabila colibakterier pr.100 ml.	920

Utlåtande: I bakteriologiskt avseende är vattnet starkt förorenat
och hälsovådligt som dricks-, bad- och tvättvatten.

Anm. Högvattenförling i Viskan.

Borås den 23/9 1957

Å.Lindgren

Auktoriserad undersökare.

Resultat av vattenundersökning.

Från Herr Karl Johansson

Lev. nr.: 113-01

Adress Viskanäs Fack 42, Horred.

Vattenprovets ankomst till lab.den 22/8 1957

Vattenprovets beteckning Norr

Vattenprovet har uttagits från Vattendike

Bakt.under-
sökning

Sannolika ant.coliforma bakt. per 100 ml.		Antal bakt. per ml	Antal bakt. per ml
Lactos 37°	Dextros 45°	20°	37°
> 15000	20	23000	6200

Mjölksprov: 1 ml vatten + 10 ml steril mjölk, Blåsig, sprickigt,
4 dygn vid rumstemp. vassleavskiljande
koagel.

Utlåtande: Vattnet innehåller riklig mängd tarmbakterier
av äldre ursprung, mindre mängd sådana av färre
ursprung samt riklig mängd jordbakterier.
Vattnet var vid provtagningstillfället ej av
tillfredsställande bakteriologisk beskaffenhet.

Kemisk under-
sökning.

pH 7,4

Totalhårdhet d^{OH} 9,3

Järn Fe mg/l 1,0

Göteborg den 28/9 1957

Lantbrukarnas Mjölkscentral
förening u.p.a.
Laboratoriet

Sven Larsson

Bakt. behörig undersökare

Resultat av vattenundersökning.

Från Herr Karl Johansson

Lév.nr.: 113-01.

Adress Viskanäs Fack 42, Horred.

Vattenprovets ankomst till lab. den 22/8 1957

Vattenprovets beteckning Söder

Vattenprovet har uttagits från vattendike

Bakt.under-
sökning

Sannolika ant. coliforma bakt. per 100 ml		Antal bakt. per.ml	Antal bakt. per ml.
Lactos 37°	Dextros 45°	20°	37 °
9000	4	16000	5400

Mjölkprov: 1 ml.vatten + 10 ml steril mjölk, Sprickigt, vassleav-
4 dygn vid rumstemp. skiljande koagel.

Utlåtande: Vattnet innehåller riklig mängd tarmbakterier av äldre
ursprung, mindre mängd sådana av färskare ursprung
samt riklig mängd jordbakterier.
Vattnet var vid provtagningstillfället ej av tillfreds-
ställande bakteriologisk beskaffenhet.

Kemisk

undersökning. pH 7,5
Totalhårdhet d^{OH} 2,7
Järn Fe mg/l 1,0

Göteborg den 28/9 1957

Lantbrukarnas Mjölkcentral
förening u.p.a.

Laboratoriet

Sven Larsson

Bakt. behörig undersökare.

ANALYSPROTOKOLL

Uppdragsgivare Herr Carl Johansson, Viskanäs, Horred.

Prov på slam som avsatt sig på gräs vid översvämning av Viskan i Horred.

Inkommet den 24/9 1957 och märkt

Analysresultat

Slammets vikt (torrsubstans) var 102 g. Denna slammängd hade avsatt sig på 145 g gräs (vikten avser färskt gräs, sedan vidhäftande vatten avlägsnats genom lufttorkning under ett dygn). Till koncistensen påminde slammet om gråfärgad gyttja, och det hade en ganska stark lukt av förruttnelse.

Analysresultat:

Slammängd, beräknad som kg torrsubstans per kg färskt gräs,	0,7
pH	6,4

Torrsubstansens innehåll:

Organiska ämnen	%	4,2
I varm 10 %-ig HCl lösliga, mineraliska ämnen	"	3,6
Sand	"	92,2

I de organiska och i HCl lösliga ämnena ingå sulfat, totalhalt svavel och klorid i nedanstående mängder:

Sulfat, SO_4 ,	"	0,06
Totalhalt svavel, SO_4 ,	"	0,25
Klorid, Cl,	"	0,07

Sulfat- och kloridhalterna förefalla anmärkningsvärt höga i förhållande till de i Viskans vatten ingående halterna av dessa föreningar.

Mikroskopisk undersökning.

Riklig förekomst av sand, textilfibrer, detritus, järnutfällning, svavelbakterier, övriga bakterier, infusorier och rotatorier. Enstaka förekomst av diatomacéer, flagellater och peridinéer.

De utförda undersökningarna ge vid handen, att gräs, som bemängts med slammet, måste bedömas otjänligt som foder åt kreatur.

Borås den 5/10 1957

Å. Lindgren.

Synemännens utlåtande

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen rörande uppgrävning utav avloppsdike genom och från mark till hemmanen Ekarebo, Hallen, Ljungsås, Kärret, Viskanäs, Broby, Navrabo, Kreke och Istorps prästgård i Istorps socken, Älvsborgs län.

Avdikningsområdets läge.

Det markområde, vilket bättre torrläggning företagets utförande avser, är beläget på östra sidan om Viskan omkring 1 - 3,5 km. nedanför landsvägsbro över denna vid Horred. På bilagd översiktskarta i skala 1:100'000 markeras i företaget ingående mark med röd beteckning.

Ansökan och förordnande.

Efter framställning härom har Länsstyrelsen i länet meddelat förordnande angående förrättningen den 27 maj 1957.

Företagets ändamål.

Företaget avser uppgrävning utav avloppsdiket till så stort djup att nöjaktigt avlopp erhålles för tegdikning på berörda marker i den omfattning, som kan vinnas med rådande vattenståndsförhållan^{den}/i Viskan. Någon ändring av de högsta vattenstånden, då markerna översvämmas vid flöden i Viskan, uppkommer ej genom företaget, men efter dikets uppgrävning kommer vattnet att avrinna snabbare vid fallande vattenstånd under ett flöde i Viskan.

Dikning.

Företaget har hänförts till dikning, varom stadgas i 7 kap. vattenlagen.

Allmänna intressen beröres ej av föreslagna arbeten i diket.

Uppgrävning utav avloppsdiket medför ej någon märkbar ändring i vattenföringen i Viskan.

Förut utförda arbeten i avloppet.

Avloppet har uppgrävts i samband med utförande av ett företag avseende sänkning av vattenfall i Viskan nedom gränsen mellan Älvsborgs och Hallands län, efter förslag upprättat år 1899. Några underhållsarbeten på gemensam

bekostnad har sedermera ej utförts, utan diket har underhållits genom att envar markägare utfört underhållsarbeten i detsamma på dess sträckning över egen mark.

Karta och profilritning.

Karta över mark, som erhåller båtnad genom företagets utförande, har upprättats genom planmätning och ytavvägning utav det område, dikningen berör.

Den mark, som genom föreslagna arbeten erhåller bättre torrläggning, har på kartan avgränsats från omgivande högre belägen mark med streckad begränsningskurva. Markhöjderna angivas på kartan i meter och ~~centi~~^{deci}meter över det antagna jämförelseplanet. Profil- och sektionsritningar över den avloppssträcka, som föreslås uppgrävd till större dimensioner, har upprättats efter verkställda mätningar, avvägningar och jordundersökningar.

Nederbörds mängd och vattenmängd i avloppen.

Nederbördsområdet för avloppsdiket vid utloppet i Viskan omfattar i runt tal 5 kvadratkilometer.

Avrinningen vid normal högvattenmängd har uppskattats till 0,8 km.³ i sek.

Då vattenståndet i Viskan ej hindrar avrinningen i avloppsdiket, beräknas vattendjupet i diket, efter uppgrävning till föreslagna dimensioner bliva omkring 0,4 m. vid medelvattenföring och omkring 1,2 meter vid högvattenföring.

Föreslagna arbeten.

Företaget skall omfatta uppgrävning utav avloppsdiket till i nedanstående tabell angivna dimensioner och bottenlägen:

Punkt	Sträcka	Bottenläge	Bottenbredd	Sidolutning
0+70		+2.80 m.		
	0 +70-19+00		0,75	1:1,25
19+00		+3.30 m.		
	19+00-22+00		0,5	1:1,25
22+00		+3.40 m.		
	22+00-22+36		0,5	1:1,25
22+36		+3.90 m.		

Hela schaktningsmassan har beräknats till 3000 kbm. Häri ingår 1800 kbm. belägen ovanför och inom dimensioner till 1899 års förslag.

Broar.

Efter dikets uppgrävning enligt 1899 års förslag har markägarna utfört 7 st. broar och trummor över detsamma. Någon ombyggnad av dessa trummor och broar ingår ej i företaget.

Om i samband med avloppets uppgrävning vid företagets utförande markägare vill ersätta befintlig bro eller trumma med ny trumma av betongrör eller annat mera beständigt material än nu befintlig konstruktion, skall företaget ombesörja utrivning av befintlig bro eller trumma utan kostnad för markägaren. Om markägaren tillhandahåller betongrör på broplatsen, skall företaget därjämte, utan kostnad för markägaren, lägga ned dessa rör i diket.

Betongrör till trummor i diket skola ha en diameter om minst 1,2 meter på str. 0+70-8+68; 1,0 meter på str. 8+68-19+04 och 0,8 meter på str. 19+04-23+36.

Båtnad.

Den båtnad, som vinnes genom avloppets fördjupning och breddning från nuvarande till föreslagna dimensioner, har uppskattats jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 60 § vattenlagen med tillämpning av stadgande i 7 kap. 22 § samma lag. I bilagd värderingslängd finnes för varje ägofigur angivet uppskattat värde pr.hektar och ägofigur före och efter företagets utförande samt uppskattad båtnad pr.hektar och ägofigur. Vid uppskattning av värde före och efter företaget har marken, brukad som åker eller kultiverad betesvall, åsatts värdet 2000 kr.för har i ej vattenskadat skick.

Båtnad av annan art än jordförbättring förekommer ej vid detta företag.

Kostnadsfördelning.

Skäl till företagets uppdelning i avdelningar för jämkning i kostnadsfördelningen jämlikt bestämmelser i vattenlagen 7 kap. 24 § föreligger ej.

Erosion i tilloppen, transport till samt avlagring i avloppsdiket förekommer ej i större omfattning än som är vanligt vid liknande förhållanden.

Avlagring från förorening i det vatten, som rinner genom avloppsdiket, förekommer ej i sådan mängd, att anledning föreligger till kostnadernas fördelning enligt andra grunder än enligt 7 kap. 23 § vattenlagen.

Den igenslämning och ifyllning från omgivande mark, som förekommer i avloppsdiket och som medför, att vattnet innehålles i diket, beror på bristande underhåll. Några föreskrifter om jämkning i andel av kostnaden för avloppsdikets uppgrävning med hänsyn till bristande underhåll på vissa sträckor kan dock ej meddelas i samband med den förrättning, som nu handlägges.

Samtliga med företagets utförande förenade kostnader skola fördelas på berörda fastigheter i förhållande till uppskattad båtnad och efter i bilagd kostnadsfördelningslängd införda andelstal.

Ersättning.

För mark vid sidan om diket, på vilken upplägges ur diket uppgrävd jord, skall ersättning erläggas med 20 öre för kvadratmeter.

För den markareal, som erfordras till upplagsplats för schaktningsmaskor, belägna inom tvärsektioner enligt dimensioner till 1899 års förslag, skall dock ingen ersättning erläggas.

Uppmätning av mark, som tages i anspråk för upplag av jordvallar, skall verkställas i samband med besiktning för arbetets avsyning.

Om vid företagets utförande oförutsedda skador uppstå, skall besiktning av dessa verkställas så snart ske kan av förrättningsmannen, och förslag lämnas till företagets styrelse och berörda markägare om huruvida åtgärder böra vidtagas i samband med företagets utförande eller ersättning erläggas.

Om överenskommelse ej kan träffas om ersättningsbelopp för oförutsedd skada, får anspråk framställas jämlikt 7 kap. 57 § vattenlagen.

För försvårad överkörsel genom avloppets uppgrävning till här föreslagna dimensioner skall ingen ersättning erläggas.

Vattendomstolsavgift.

Avgift till vattendomstolarnas organisation skall ej erläggas.

Arbetets utförande.

Företaget skall, om markägarna önska fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med de vid denna förrättning upprättade plan-, profil- och sektionsritningarna.

Vid schaktningsarbetets utförande med grävmaskin får ur avloppet uppschaktade jordmassor uppläggas på det sätt, som är lämpligt vid maskingrävning. Jordvallarna böra ej läggas närmare avloppets kanter än 0,5 meter. För avledande av vatten från bakomvarande marker böra öppningar upptagas genom jordvallarna vid öppna diken och vid svackor i marken.

Uppdämning, som måste verkställas för att möjliggöra arbetets utförande, bör utföras så, att skada och intrång blir så ringa som möjligt.

De till ledning för arbetets utförande utsatta fixpunkterna få icke övertäckas eller bortsprängas, förrän de genom försorg av vederbörande lantbruksingenjör blivit ersatta med nya fixpunkter.

Av lantmätare insatta gränsmärken få icke borttagas, förrän de genom lantmätarens försorg blivit ersatta med nya rågångsmarkeringar.

Grävningsarbete invid befintliga trummor och broar, skall utföras så att skada på dem ej uppstår. Vattengenomloppen skola rensas men inga arbeten för deras fördjupning eller breddning utföras i samband med företagets utförande.

Trummor av betongrör, som vid eller efter företagets utförande nedläggas i diket böra ha en inre diameter om minst 1,2 meter på str. 0+70-8+68; 1,0 meter på str. 8+68-19+04 och 0,8 m. på str. 19+04-23+36 och läggas så att de få bottenläge 0,1 meter under nu föreslaget bottenläge för avloppsdiket. Broar och trummor av annan konstruktion skola hava minst lika stor vattengenomloppsöppning som ovan angivits för rörtrummor.

Framtida underhåll.

Varje intressent i företaget har rätt att fordra, att diket genom rensningar så ofta som erfordras bibehålles vid föreslagna dimensioner. Fullständig rensning bör lämpligen utföras vart femte år. Tillfälliga ras eller

andra svårare hinder för vattnets avlopp böra dock omedelbart avlägsnas.

Om envar markägare ej utför nödiga rensningsarbeten i avloppet på egen mark, skall kostnaden för rensning fördelas efter de i kostnadsfördelningslängden införda repartitionstalen.

Kostnad för rensningsåtgärd, som föranletts av enskild persons åverkan eller försummelse, må uttagas av denne.

Uppdämning eller annan åtgärd, som hindrar vattnets fria avlopp så, att skada eller olägenhet uppstår, må ej tillåtas eller tålas.

Underhåll av vägtrummor, som utföras över avloppet, ombesörjes och bekostas av vederbörande markägare.

Organisation.

För handhavande av med företaget förenade angelägenheter skola intressenterna utse en styrelse, som det åvilar att ombesörja arbetets utförande och kontrollera detsamma - i den mån så finnes nödigt med biträde av sakkunnig person - att i mån av arbetets fortgång verkställa utdebiteringar, på sätt närmare angives i 3 kap. 20 § vattenlagen, att över handhavda medel föra räkenskaper, vilka skola vara tillgängliga för intressenterna i och för granskning, att för sistnämnda ändamål och då så eljest kan finnas nödigt, kalla intressenterna till sammanträde, på sätt i 7 kap. 64 § vattenlagen föreskrives och därvid föra protokoll samt att i övrigt vidtaga åtgärder, som för företagets ändamålsenliga utförande och underhåll kunna finnas nödiga.

De vid denna förrättning upprättade handlingarna och ritningarna skola förvaras hos ordföranden i den av intressenterna utsedda styrelsen.

Arbetstid.

Arbetet med företagets utförande må påbörjas, då förrättningen vunnit laga kraft och skall vara fullbordat senast den 1 sept. 1960.

Beträffande förlängning av arbetstiden hänvisas till 7 kap. 59 § vattenlagen.

Arbetets godkännande.

Besiktning för utrönande av om företaget är utfört enligt föreliggande förslag skall verkställas av vederbörande lantbruksingenjör.

Företagets namn.

Företaget skall benämnas "Broby-Hallen dikning av år 1958".

Besvärshänvisning.

Talan mot utlåtandet föres vid Västerbygdens vattendomstol, Vänersborg, med iakttagande av bestämmelser i 11 kap. 85 § vattenlagen att besvären skola vara ingivna inom 60 dagar från nedanstående dag och upptaga klagandens alla påståenden jämte skälen därtill samt vidfogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Istorp den 30 juni 1958.

David Loman

lantbruksingenjör.

Emil Börjesson *Erik Kullerström*

skiftesgodemän.

Värderingslängd.

Fastighet och ägare	ägof.	Areal	Värde före företaget		Värde efter företaget		Båtnad	
			pr. har	pr. ägofig.	pr. har	pr. ägofig.	pr. har	pr. ägof.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Istorps socken.Ekarebo Frug. 2⁴Alfred Börjesson

åker 1 0,65

" 2 0,50

" 3 0,20

Summa 1,35Ekarebo Frug. 2²Ernst Börjesson

åker 4 0,60

" 5 0,72

" 6 0,80

" 7 0,20

Summa 2,32Hallen 1⁴Johan A. Andersson

åker 8 0,70 1600 1120:- 1700 1190:- 100 70:-

" 9 1,00 1400 1400:- 1600 1600:- 200 200:-

" 10 1,00 1400 1400:- 1600 1600:- 200 200:-

" 11 0,96 1850 1776:- 1900 1824:- 50 48:-

Summa 3,66 5696:- 6214:- 518:-Hallen 1³Olof, Valter och FilipJohansson

åker 12 0,88 1850 1628:- 1900 1672:- 50 44:-

Överföres 0,88 1628:- 1672:- 44:-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Överfört			0,88		1628:-		1672:-		44:-
åker		13	1,50	1000	1500:-	1500	2250:-	500	750:-
"		14	0,98	1000	980:-	1500	1470:-	500	490:-
"		15	1,15	1750	2012.50	1800	2070:-	50	57.50
Summa			4,51		6120.50		7462:-		1341.50

Hallen 1²Johan Andersson

åker		16	0,85	1750	1487.50	1800	1530:-	50	42.50
"		17	1,45	1300	1885:-	1600	2320:-	300	435:-
"		18	1,95	1000	1950:-	1500	2925:-	500	975:-
"		19	1,19	1750	2082.50	1800	2142:-	50	59.50
Summa			5,44		7405:-		8917:-		1512:-

Ljungsås 1³, 1⁴Sigfrid Karlsson

åker		20	1,21	1700	2057:-	1800	2178:-	100	121:-
"		21	2,67	600	1602:-	1100	2937:-	500	1335:-
Summa			3,88		3659:-		5115:-		1456:-

Kärret Lilla 4³Rudolf Olsson

åker		22	4,85	600	2910:-	1100	5335:-	500	2425:-
"		23	0,90	1600	1440:-	1700	1530:-	100	90:-
Summa			5,75		4350:-		6865:-		2515:-

Kärret Lilla 4⁴Evert Johansson

åker		24	0,51	1700	867:-	1800	918:-	100	51:-
"		25	1,40	800	1120:-	1500	2100:-	700	980:-
Summa			1,91		1987:-		3018:-		1031:-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Ljungsås av 1²</u>									
<u>Ingvar Kärrbrand</u>									
åker	26	2,00	800	1600:-	1500	3000:-	700	1400:-	
"	27	1,60	1700	2720:-	1800	2880:-	100	160:-	
Summa		3,60		4320:-		5880:-		1560:-	
<u>Ekarebo Lilla 3²</u> (av samf. till Kärret 1 ¹ , 4 ⁶ och 4 ⁷ samt Ekarebo 3 ²)									
<u>Frans Karlsson.</u>									
åker	28	1,41	1700	2397:-	1800	2538:-	100	141:-	
"	29	1,69	800	1352:-	1500	2535:-	700	1183:-	
Summa		3,10		3749:-		5073:-		1324:-	
<u>Kärret Lilla 4⁷</u> (av samf. till Kärret 1 ¹ , 4 ⁶ och 4 ⁷ samt Ekarebo 3 ²)									
<u>Frans Karlsson</u>									
åker	30	1,02	800	816:-	1500	1530:-	700	714:-	
"	31	0,21	1700	357:-	1800	378:-	100	21:-	
Summa		1,23		1173:-		1908:-		735:-	
<u>Kärret Stora 1¹</u> (ägofig. 32-35 av samf. till Kärret 1 ¹ , 4 ⁶ och 4 ⁷ samt Ekarebo 3 ²)									
<u>Karl Kärrbrand.</u>									
åker	32	0,13	1700	221:-	1800	234:-	100	13:-	
"	33	0,30	1700	510:-	1800	540:-	100	30:-	
"	34	0,34	800	272:-	1500	510:-	700	238:-	
"	35	0,81	400	324:-	1200	972:-	800	648:-	
"	36	1,20	400	480:-	1200	1440:-	800	960:-	
"	37	2,61	1500	3915:-	1700	4437:-	200	522:-	
"	38	1,98	1500	2970:-	1700	3366:-	200	396:-	
"	39	0,21	400	84:-	1200	252:-	800	168:-	
Summa		7,58		8776:-		11751:-		2975:-	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ekarebo Övergården 1³Frans Karlsson

åker	40	0,43	400	172:-	1200	516:-	800	344:-
"	41	0,21	1700	357:-	1800	378:-	100	21:-
Summa		0,64		529:-		894:-		365:-

Ekarebo Överg. 1²John Johansson

åker	42	0,16	1700	272:-	1800	288:-	100	16:-
"	43	0,40	400	160:-	1200	480:-	800	320:-
Summa		0,56		432:-		768:-		336:-

Istorps prästgårdIstorps pastoratarr.Anders Andersson

åker	44	1,30	400	520:-	1200	1560:-	800	1040:-
"	45	0,26	1700	442:-	1800	468:-	100	26:-
Summa		1,56		962:-		2028:-		1066:-

Broby 4² (Viskanäs)Karl Johansson

åker	46	0,62	1700	1054:-	1800	1116:-	100	62:-
"	47	2,62	600	1572:-	1300	3406:-	700	1834:-
"	48	0,13	1700	221:-	1800	234:-	100	13:-
"	49	0,28	1200	336:-	1700	476:-	500	140:-
Summa		3,65		3183:-		5232:-		2049:-

Kärret 4⁶ (av Kärret 1¹)Karl Johansson

åker	50	1,15	1700	1955:-	1800	2070:-	100	115:-
"	51	0,46	1700	782:-	1800	828:-	100	46:-
Summa		1,61		2737:-		2898:-		161:-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Navrabo 1²</u>									
<u>Sterner Ederud.</u>									
åker	Summa	52	0,46	1400	644:-	1700	782:-	300	138:-
<u>Istorp Skatteg. 1⁶</u>									
<u>Claes Andersson</u>									
åker	Summa	53	0,60	1400	840:-	1700	1020:-	300	180:-
<u>Istorp Skatteg. 1⁵</u>									
<u>Olof Pettersson</u>									
åker	Summa	54	0,90	1600	1440:-	1800	1620:-	200	180:-
<u>Broby 1²</u>									
<u>Albin Andersson</u>									
åker		55	0,30	1300	390:-	1700	510:-	400	120:-
"		56	1,43	700	1001:-	1600	2288:-	900	1287:-
"		57	1,02	1300	1326:-	1700	1734:-	400	408:-
	Summa		2,75		2717:-		4532:-		1815:-
<u>Broby 2²</u>									
<u>Viktor Karlsson</u>									
åker		58	1,86	1300	2418:-	1700	3162:-	400	744:-
"		59	0,14	700	98:-	1500	210:-	800	112:-
	Summa		2,00		2516:-		3372:-		856:-
<u>Broby 2³</u>									
<u>Bertil Börjesson</u>									
åker	Summa	60	2,77	1600	4432:-	1700	4709:-	100	277:-
<u>Istorp 1² och</u>									
<u>Kreke Skatteg. 3² (Viskadal)</u>									
<u>Johan Johansson</u>									
åker	Summa	61	2,60	1600	4160:-	1700	4420:-	100	260:-

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha fastigh.		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Sammandrag.</u>							
<u>Istorps socken.</u>							
<u>Ekarebo Frug. 2⁴</u>							
Köpe m 9 [Alfred Börjesson]	1-3	1,35					
<u>Ekarebo Frug. 2²</u>							
Köpe m 10 Ernst Börjesson	4-7	2,32					
✓ <u>Hallen 1⁴</u>							
Johan A. Andersson	8-11	3,66		5696	6214		518:-
<u>Hallen 1³</u>							
Olof, Valter och Filip Johansson	12-15	4,51		61250	7462		1341:50
<u>Hallen 1²</u>							
Johan Andersson	16-19	5,44		7405	8917		1512:-
✓ <u>Ljungsås 1^{3,4}</u>							
Sigfrid Karlsson	20,21	3,88		3659	5115		1456:-
<u>Kärret Lilla 4³</u>							
Rudolf Olsson	22,23	5,75		4350	6865		2515:-
<u>Kärret Lilla 4⁴</u>							
Evert Johansson	24,25	1,91		1987	3018		1031:-
<u>Ljungsås av 1²</u>							
Ingvar Kärrbrand	26,27	3,60		4320	5880		1560:-
<u>Ekarebo Lilla 3²</u>							
Frans Karlsson	28,29	3,10		3749	5073		1324:-
<u>Kärret Lilla 4⁷</u>							
Frans Karlsson	30,31	1,23		1173	1908		735:-
<u>Kärret Stora 1¹</u>							
Karl Kärrbrand	32-39	7,58		8776	11751		2975:-
Överföres		44,33		4723550	62203		14967:50

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
Överfört		44,33		47235,50	62203		14967:50
<u>Ekarebo Övergården 1³</u>							
Frans Karlsson	40,41	0,64		529	894		365:-
<u>Ekarebo Överg. 1²</u>							
John Johansson	42,43	0,56		432	768		336:-
<u>Istorps prästgård</u>							
Istorps pastorat							
arr. Anders Andersson	44,45	1,56		962	2028		1066:-
✓ <u>Broby 4²</u> (Viskanäs)							
Karl Johansson	46-49	3,65		3183	5232		2049:-
<u>Kärret 4⁶</u> (Viskanäs)							
Karl Johansson	50-51	1,61		2737	2898		161:-
✓ <u>Navrabo 1²</u>							
Sterner Ederud	52	0,46		644	782		138:-
<u>Istorp Skatteg. 1⁶</u>							
Claes Andersson	53	0,60		840	1020		180:-
✓ <u>Istorp Skatteg. 1⁵</u>							
Olof Pettersson	54	0,90		1440	1620		180:-
<u>Broby 1²</u>							
Albin Andersson	55-57	2,75		2717	4532		1815:-
<u>Broby 2²</u>							
Viktor Karlsson	58,59	2,00		2516	3372		856:-
<u>Broby 2³</u>							
Bertil Börjesson	60	2,77		4432	4709		277:-
- <u>Istorp 1² och</u> <u>Kreke Skatteg. 3²</u>							
(Viskadal)							
Johan Johansson	61	2,60		4160	4420		260:-
Summa		64,43		71827,50	94478		22650:50

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
0+70-22+36	2166	Schaktning av lera m³	3000	1.50	4500:-	
		Ersättningar för mark till				
		jordupplag			1000:-	
		För arbetets tillsyn			300:-	
		Oförutsett			1200:-	7000:-
					<u>Summa</u>	7000:-
Istorp den 30 juni 1958. <i>David Larsson</i> lantbruksingenjör.						

Kostnadsfördelningslängd.

Fastighet och ägare	Anteckning om sökanden	Ägofig.	Areal har	Värde före företaget	Värde efter företaget	Båtnad	Andel i procent av verklig kostnad	Andel i beräknad kostnad.
1		2	3	4	5	6	7	8
<u>Hallen 1⁴</u>								
<i>Köpte nr 12</i> Johan A. Andersson		8-11	3,66	5696	6214	518:-	2,28	159.60
<u>Hallen 1³</u>								
<i>1) köpte nr 3</i> Olof, Valter och Filip		<i>gemensamt ägare, sid. 54 n</i>						
Johansson	(S) ✓	12-15	4,51	6120.50	7462	1341.50	5,92	414.40
<u>Hallen 1²</u>								
<i>Köpte nr 10</i> Johan Andersson	(S) ✓	16-19	5,44	7405.-	8917.-	1512:-	6,68	467.60
<u>Ljungsås 1³, 1⁴</u>								
<i>Köpte nr 11</i> Sigfrid Karlsson		20,21	3,88	3659.-	5115.-	1456:-	6,43	450.10
<u>Kärret Lilla 4³</u>								
<i>Köpte nr 7, återk.</i> Rudolf Olsson		22,23	5,75	4350.-	6865.-	2515:-	11,10	777:-
<u>Kärret Lilla 4⁴</u>								
<i>Köpte nr 4, återk.</i> Evert Johansson		24,25	1,91	1987.-	3018.-	1031:-	4,55	318.50
<u>Ljungsås av 1²</u>								
Ingvar Kärrbrand		26,27	3,60	4320.-	5880.-	1560.-	6,89	482.30
<u>Ekarebo Lilla 3²</u>								
<i>Köpte nr 12, återk.</i> Frans Karlsson	(S) ✓	28,29	3,10	3749.-	5073.-	1324:-	5,85	409.50
<u>Kärret Lilla 4⁷</u>								
<i>= nyss</i> Frans Karlsson	(S)	30,31	1,23	1173.-	1908.-	735:-	3.25	227.50
<u>Kärret Stora 1¹</u>								
<i>Köpte nr 10</i> Karl Kärrbrand	(S)	32-39	7,58	8776.-	11751.-	2975:-	13.13	919.10
<u>Ekarebo Överg. 1³</u> <i>Göran, Gunnar och Herbert Karlsson gemensamt, sid. 54 n</i>								
<i>Andersson</i> Frans Karlsson		40,41	0,64	529.-	894.-	365:-	1,61	112.70
Överföres			41.30	47764.50	63097.-	15332.50	67.69	4738.30

		Areal			Bätnad		%	Beräknad kostnad
1	2	3	4	5	6	7	8	
Överfört		41.30	47764.50	63097.-	15332.50	67.69	4738.30	
<u>Ekarebo Överg. 1²</u>								
Köyge John Johansson nr 8, ålark.	42,43	0,56	432.-	768.-	336.-	1,48	103.60	
<u>Istorps prästgård</u>								
Köyge Istorps pastorat nr 15, ålark.								
Köyge arr. Anders Andersson nr 15, ålark.	44,45	1,56	962.-	2028.-	1066.-	4,70	329.-	
<u>Broby 4² (Viskanäs)</u>								
Köyge Karl Johansson nr 1	46-49	3,65	3183:-	5232:-	2049:-	9,05	633.50	
<u>Kärret 4⁶ (Viskanäs)</u>								
Köyge Karl Johansson	50-51	1,61	2737:-	2898:-	161:-	0,71	49.70	
<u>Navrabo 1²</u>								
Köyge Sterner Ederud nr 13	52	0,46	644:-	782:-	138:-	0,61	42.70	
Köyge Istorps Skatteg. 1 ⁶ nr 14, ålark.								
Claes Andersson	53	0,60	840:-	1020:-	180:-	0,80	56:-	
<u>Istorps Skatteg. 1⁵</u>								
Köyge Olof Pettersson (S) nr 6	54	0,90	1440:-	1620:-	180:-	0,80	56:-	
<u>Broby 1²</u>								
Alfida Anderssons dotter = Albin A + 4 söner, nr. 54 g								
Köyge Albin Andersson (S) nr 14, ålark.	55-57	2,75	2717:-	4532:-	1815:-	8,01	560.70	
<u>Broby 2²</u>								
Köyge Viktor Karlsson (S) nr 14, ålark.	58,59	2,00	2516:-	3372:-	856:-	3,78	264.60	
<u>Broby 2³</u>								
Bertil Börjesson	60	2,77	4432:-	4709:-	277:-	1,22	85.40	
<u>Istorps 1²</u>								
<u>Kreke Skatteg. 3²</u>								
(Viskadal)								
Köyge Johan Johansson (S) nr 5, ålark. fullmäktig!	61	2,60	4160:-	4420:-	260:-	1,15	80.50	
<u>Summa</u>		60,76	71827.50	94478:-	22650.50	100.00	7000:-	

Anm. Om Ekarebo, se bl.a. förädlingshandl. nr. 375 och, v.s.-delen sid. 57 n + 105 g + 109 m +
 " Om Istorps prästgård, se v.s.-delen sid. 57 n + 58 x + 105 g + 107 x. + 114 w

Istorp den 30 juni 1958.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Ernst Böjersson Erik Andersson

skiftesgodemän.

Broby-Hallen dikning av år 1958.

Schaktningsmassa i avloppsdiket på dess sträckning över varje fastighet.

Sträcka	längd	Fastighet ägare	Schakt- nings- massa på sträckan kbm.	Längd på en sida av diket över fastig- heten	Hela schakt- ningsmassan i kbm.pr.längd- meter på en sida av diket.
1	2	3	4	5	6
		<u>Ekarebo 2⁴</u>			
		Alfred Börjesson			
0+70-2+60	190	båda sidor	110	380	0,3
		<u>Ekarebo 2²</u>			
		Ernst Börjesson			
2+60-3+94	134	båda sidor	120	268	0,4
		<u>Hallen 1⁴</u>			
		John A.Andersson			
3+94-5+46	152	båda sidor	160	304	0,5
		<u>Hallen 1³</u>			
		Olof, Valter och Filip Johansson			
5+46-7+04	158	båda sidor	230	316	0,7
		<u>Hallen 1²</u>			
		Johan Andersson			
7+04-8+68	164	båda sidor	310	328	0,9
		<u>Ljungsås 1³</u>			
		Sigfrid Karlsson			
$\frac{1}{2}(8+68-10+42)$	174	östra sidan	85	174	0,5
		<u>Ljungsås av 1²</u>			
		Ingvar Kärrbrand			
$\frac{1}{2}(10+42-12+08)$	166	östra sidan	79	166	0,5
		<u>Kärret 4³</u>			
		Rudolf Olsson			
$\frac{1}{2}(8+68-11+84)$	316	västra sidan	150	316	0,5
		Överföres	1244		

1	2	3	4	5	6
		Överfört	1244		
		<u>Kärret 4⁴</u>			
		Evert Johansson			
$\frac{1}{2}(11+84-12+96)$	112	västra sidan	69	112	0,6
		<u>Ekarebo Lilla 3²</u>			
		Frans Carlsson			
$\frac{1}{2}(12+08-13+72)$	164	östra sidan	95	164	0,6
		<u>Kärret 4⁷</u>			
		Frans Carlsson			
$\frac{1}{2}(12+96-13+72)$	76	västra sidan	40	76	0,5
		<u>Kärret Stora 1¹</u>			
		Karl Kärrbrand			
13+72-14+60	88	båda sidor	126	176	0,7
$\frac{1}{2}(14+60-17+74)$	314	östra sidan	235	314	0,7
		<u>Ekarebo 1³</u>			
		Frans Karlsson			
$\frac{1}{2}(14+60-14+96)$	36	västra sidan	25	36	0,7
		<u>Ekarebo 1²</u>			
		John Johansson			
$\frac{1}{2}(14+96-15+46)$	50	västra sidan	35	50	0,7
		<u>Istorps prästgård</u>			
		arr.And. Andersson			
$\frac{1}{2}(15+46-16+64)$	118	västra sidan	95	118	0,8
		<u>Broby</u>			
		Karl Johansson			
$\frac{1}{2}(16+64-19+12)$	248	västra sidan	315	248	1,3
		<u>Kärret</u>			
		Karl Johansson			
$\frac{1}{2}(17+74-19+04)$	130	östra sidan	220	130	1,7
		<u>Broby 1²</u>			
		Albin Andersson			
$\frac{1}{2}(19+12-21+04)$	192	västra sidan	128	192	0,7
		Överföres	2627		

1	2	3	4	5	6
		Överfört	2627		
		<u>Navrabo 1²</u>			
		Sterner Ederud			
$\frac{1}{2}(19+04-19+52)$	48	östra sidan	60	48	1,2
		<u>Istorp 1⁶</u>			
		Claes Andersson			
$\frac{1}{2}(19+52-20+08)$	56	östra sidan	21	56	0,4
		<u>Istorp 1⁵</u>			
		Olof Pettersson			
$\frac{1}{2}(20+08-20+96)$	88	östra sidan	55	88	0,6
		<u>Kreke</u>			
		Johan Johansson			
$\frac{1}{2}(20+96-22+36)$	140	östra sidan	122	140	0,9
		<u>Broby 2²</u>			
		Viktor Karlsson			
$\frac{1}{2}(21+04-22+36)$	132	östra sidan	<u>115</u>	132	0,9
		<u>Summa</u>	<u>3000</u>		

Broby-Hallen dikning av år 1958.

Schaktningsmassa vid rensning till dimensioner enligt 1899 års förslag. *[Siden det blivit utskött]*

Sträcka	längd	Fastighet ägare	kbm. på sträcka	Längd på en sida av diket över fas- tighe- ten	kbm. pr. längdm. på en sida av diket.
1	2	3	4	5	6
		<u>Ekarebo 2⁴</u>			
		Alfred Börjesson			
0+70-2+60	190	båda sidor	50	380	0,1
		<u>Ekarebo 2²</u>			
		Ernst Börjesson			
2+60-3+94	134	båda sidor	60	268	0,2
		<u>Hallen 1⁴</u>			
		John A. Andersson			
3+94-5+46	152	båda sidor	80	304	0,3
		<u>Hallen 1³</u>			
		Olof, Valter och Filip Johansson			
5+46-7+04	158	båda sidor	130	316	0,4
		<u>Hallen 1²</u>			
		Johan Andersson			
7+04-8+68	164	båda sidor	180	328	0,5
		<u>Ljungsås 1³</u>			
		Sigfrid Karlsson			
$\frac{1}{2}(8+68-10+42)$	174	östra sidan	40	174	0,2
		<u>Ljungsås av 1²</u>			
		Ingvar Kärrbrand			
$\frac{1}{2}(10+42-12+08)$	166	östra sidan	30	166	0,2
		<u>Kärret 4³</u>			
		Rudolf Olsson			
$\frac{1}{2}(8+68-11+84)$	316	västra sidan	65	316	0,2
		<u>Kärret 4⁴</u>			
		Evert Johansson			
$\frac{1}{2}(11+84-12+96)$	112	västra sidan	35	112	0,3
		Överföres	670		

1	2	3	4	5	6
Överfört		670			
		<u>Ekarebo Lilla 3²</u>			
		Frans Carlsson			
$\frac{1}{2}(12+08-13+72)$	164	östra sidan	50	164	0,3
		<u>Kärret 4⁷</u>			
		Frans Carlsson			
$\frac{1}{2}(12+96-13+72)$	76	västra sidan	20	76	0,3
		<u>Kärret Stora 1¹</u>			
		Karl Kärrbrand			
13+72-14+60	88	båda sidor	70	176	0,4
$\frac{1}{2}(14+60-17+74)$	314	östra sidan	150	314	0,5
		<u>Ekarebo 1³</u>			
		Frans Karlsson			
$\frac{1}{2}(14+60-14+96)$	36	västra sidan	15	36	0,4
		<u>Ekarebo 1²</u>			
		John Johansson			
$\frac{1}{2}(14+96-15+46)$	50	västra sidan	20	50	0,4
		<u>Istorps prästgård.</u>			
		arr.And. Andersson			
$\frac{1}{2}(15+46-16+64)$	118	västra sidan	65	118	0,6
		<u>Broby</u>			
		Karl Johansson			
16+64-19+12	248	västra sidan	240	248	1,0
		<u>Kärret</u>			
		Karl Johansson			
$\frac{1}{2}(17+74-19+04)$	130	östra sidan	180	130	1,4
		<u>Broby 1²</u>			
		Albin Andersson			
$\frac{1}{2}(19+12-21+04)$	192	västra sidan	100	192	0,5
		<u>Navrabo 1²</u>			
		<u>Sterner Ederud</u>			
$\frac{1}{2}(19+04-19+52)$	48	östra sidan	45	48	1,0
		Överföres			
		1625			

1	2	3	4	5	6
	Överfört		1625		
		<u>Istorp 1⁶</u>			
		Claes Andersson			
$\frac{1}{2}(19+52-20+08)$	56	östra sidan	15	56	0,3
		<u>Istorp 1⁵</u>			
		Olof Pettersson			
$\frac{1}{2}(20+08-20+96)$	88	östra sidan	45	88	0,5
		<u>Kreke</u>			
		Johan Johansson			
$\frac{1}{2}(20+96-22+36)$	140	östra sidan	60	140	0,4
		<u>Broby 2²</u>			
		Viktor Karlsson			
$\frac{1}{2}(21+04-22+36)$	132	västra sidan	<u>55</u>	132	0,4
		<u>Summa</u>	<u>1800</u>		

Vattenståndet i Viskan vid Hallen 1²

1957	kl.	Vattenstånd	kl.	Vattenstånd
maj				
24			19,00	+3,10
25	7,00	+2,45	19,00	+2,77
26	7,00	+2,15	19,00	+2,09
27	7,00	+2,05	19,00	+2,73
28	7,00	+2,39	19,00	+2,79
29	7,00	+2,35	19,00	+2,81
30	7,00	+2,39	17,00	+2,15
31	7,00	+2,01	20,30	+2,79
juni				
1	7,00	+2,37		